

NAŠE DELO

TU SMO — VAŠI SMO!

22. novembra se bomo odločali »ZAK« samoprispevki II

Pred tem pa poglejmo, kako smo realizirali I. in II. samoprispevki. Sredstva, zbrana na osnovi referendumskih določil za realizacijo I. in II. samoprispevka, so bila uporabljena strogo namensko. Realizacijo programov je sproti spremljala Služba družbenega knjigovodstva, za kar obstajajo številni zapiski, sestavljeni ob prilikah pregledov poslovanja organov I. in II. samoprispevka. Namensko in racionalno uporabo zbranih finančnih sredstev je spremljal pri I. samoprispevku 60-članski odbor za družbeni nadzor, pri II. samoprispevku pa to delo opravlja nadzorni odbor

in področijih družbene dejavnosti. Glede na dejstvo, da je v našem mestu delež zaposlenih žensk 46,8 % med vsemi zaposlenimi, narekujejo potrebe nujno izgradnjo novih mest v vzgojno-varstvenih zavodih.

Nujna je tudi izgradnja 84 učilnic osnovnih šol, 9 telovadnic in 5 večnamenskih prostorov, ki so predvideni za izgradnjo iz samoprispevka III. Po predvidevanjih bo v Ljubljani v šolskem letu 1985/86 kar 40.490 šolarjev v osnovnih šolah.

Posebno izstopa nujnost izgradnje nove porodnišnice, ki je tudi zajeta v program III. samopri-

času razvoja, bi bilo nujno potrebno to zdravilišče ponovno usposobiti, saj leži iz medicinskega in funkcionalnega vidika na izredno ugodni legi. Tudi to zajema samoprispevki III.

Lutkovno gledališče, ki ga tudi zajema III. samoprispevki, naj bi služilo povečani skrbi za otroka v njegovem humanističnem, etičnem in estetskem vidiku razvoja.

Tudi glasbena vzgoja se vključuje kot pomemben dejavnik v programu usmerjenega šolstva, zato ne more biti prepuščena trenutnim rešitvam. Tako je tudi potreba po novi glasbeni šoli prišla v program III. samoprispevka.

Naša socialistična samoupravna družba se razlikuje od ostalih tudi po skrbi za telesno in duševno prizadete osebe, ki so v vseh družbenih dokumentih opredeljene kot enakovredni člani skupnosti. V Ljubljani imamo evidentirano okoli 300 duševno prizadetih odraslih oseb, ki bi jim bilo treba zagotoviti družbeno organizi-

(Nadaljevanje na 3. strani)

Tu smo — vaši smo

skupštine. Tudi o delu teh odborov obstajajo številni zapiski in sklepi, ki kažejo na strogo namensko in racionalno uporabo sredstev. Vsi organi I. in II. samoprispevka so svoje delo opravljali brezplačno. K uspešnosti izvedbe obeh programov pa je nedvomno pripomoglo tudi sodelovanje več tisoč občanov in delovnih ljudi pri realizaciji teh programov. Program I. samoprispevka je bil v obdobju 1972—1978 v celoti realiziran, program iz II. samoprispevka pa bo predvidoma realiziran eno leto pred rokom, ki ga opredeljuje odlok o uvedbi drugega samoprispevka.

Stalno naraščanje prebivalstva v Ljubljani — po podatkih za leto 1980 živi v Ljubljani 316.121 ljudi, od tega 266.642 v mestnem in 49.479 v primestnem območju — in stalni primanjkljaj stavanj povzročata povečano stanovanjsko graditev, ki narekuje tudi večje potrebe po organiziranem varstvu in vzgoji otrok, izobraževanju, kulturi, zdravstvu, socialnem varstvu in skrbstvu. Potrebe po objektih družbenega standarda so pričele občutno zaostajati za možnostmi. Ljubljana z vsakokratnim povečanjem za 5000 ljudi prerašča v veliko mesto. Kar 33,5 % prebivalstva zajema skupina od 25 do 44 let, otrok do 14 let pa je 21,2 % prebivalstva.

S prvim in drugim samoprispevkom smo v Ljubljani bistveno pripomogli k zmanjšanju prostorskega primanjkljaja na najbolj pomembnih družbenih področjih. Prav tako smo na podlagi samoupravno dogovorjene solidarnosti postopno zmanjševali razlike v dostopnosti družbenega standarda v posameznih občinah

spevka. Stara porodnišnica v Ljubljani na Šlajmerjevi 2 je v stavbi, ki je bila zgrajena 1895. leta in delno obnovljena leta 1951, ko so delavci ginekološke klinike s prostovoljnim delom dozidali prizidek za sanitarije. Od takrat pa do danes se stara porodnišnica ni spremenila. Izvršene so bile le manjše notranje adaptacije ter obnovljen inventar. Delavci ginekološke klinike delajo za zdravstveno dejavnost v nemogočih in nevarnih razmerah. V prav takih razmerah rojevajo naše žene in matere naše otroke. Ta organizacija že pol stoletja dela v resnično najslabših pogojih, bi pa morala po vseh ustavnih in zakonskih določilih biti prednostno uvrščena pri naporih družbe za izboljšanje pogojev dela te zdravstvene dejavnosti tudi zaradi zaščite matere in otroka.

Izboljšanje pogojev, v katerih se vsako leto roditi približno 5000 otrok, bi pomenilo uveljavitev proklamiranih načel ter zaščito otrok in mater pred resnejšimi negativnimi posledicami.

Potrebo po organizirani skrbi za zdravje otrok in kulturno udejstvovanje narekuje dejstvo, da je kar 21,2 % vseh prebivalcev našega mesta otrok do 14. leta starosti. Leta 1978 je bilo zaradi nustreznih sanitarnih razmer potrebno zapreti Mladinsko klimatsko zdravilišče na Rakitni. To je bilo edino slovensko višinsko klimatsko zdravilišče in je zaradi svoje bližine izrednega pomena za najmlajše prebivalce Ljubljane. Vedno več otrok je podvrženo raznim boleznim, ki puste dolocene posledice tudi v kasnejšem življenju. Da bi čim več otrokom omogočili pravočasno pomoč v

»Poti in stranpoti« naše zunanjetrgovinske dejavnosti ter tavanja naše papirnice po njih sem v zadnji številki opisal do trenutka, ko je bilo potrebno oddati članke v tiskarno, tj. do 15. septembra.

Naslov »Papirni stroji zopet obstali?« se k sreči ni povsem urešnici, pa vendar smo bili zaradi pozne in hudo skope odmere uvoznih možnosti prisiljeni ustanoviti proizvodnjo na premaznem stroju. Tudi papirni stroji so zaradi pomanjkanja ustreznih surovin prenehali delati papirje za izvoz.

Za nove prilike smo se v SOZD razmerno hitro in ustrezeno dogovorili. Potrebni zahtevki za uvoz so bili hitro oddani in intervencije za hitro rešitev so se vrstile po tekočem traku. Koordinacijski odbor pri SISEOT pa nam je zelo skoro odmerjal uvoz, pa še to najprej brez pravega poslužah za naše pogoje proizvodnje. Doslej nam je bilo v okviru SOZD dodeljenih 5 soglasij, in sicer v vrednosti 43.521.000 din. Komaj pričakana soglasja pa so nam »zabelili« še z neustreznim nadaljnjam postopkom: npr. potrdila poslovne banke o zagotovljenih devizah za plačilo si ne moremo preskrbeti vnaprej — pred izdajo soglasja; nekatera soglasja so bila strogo omejena na uvoz določenih materialov in zagotovitev kontrole nad izvršenim uvozom je morala izvršiti uvozna služba SOZD. Pri takih »ocvirkih« smo gotovo izgubili dan ali dva, saj je bilo treba spremljati dokumentacijo pa tudi prizadevnost uvozne službe v tovarnah je v takem položaju gotovo večja od tistih v odmaknjene pisarnah sredi mesta, kamor osebne intervencije delavcev izza papirnega stroja ne sežejo.

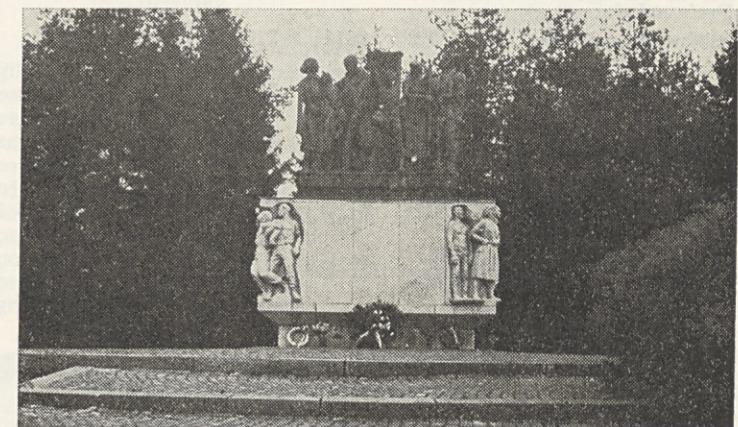
Vseh uvoznih možnosti po doslej izdanih soglasjih na žalost nismo mogli v celoti izkoristiti. Vseh 1248 ton celuloze iz tovarne

PAPIRNICA VEVČE

LJUBLJANA, OKTOBER 1981

ŠT. 10, LETO XXI

DAN MRTVIH — danes je tišina; tudi piš miruje in gozdovi so danes neme priče veličastnega dogajanja izpred nekaj desetletij. Takrat so dajali zavetje borcem za svobodo. Pod krošnjami njihovih dreves je marsikateremu iztekla poslednja kapila krvi v mehki mah; skozi te žive krošnje so ugašajoče oči zadnjič iskale sinjino neba. V tišini gozdu so našli mnogi poslednje zavetje in mir. Gozdovi čuvajo skrivnost.

In na DAN MRTVIH, 1. novembra, se vsi s spoštovanjem klanjam spominu — padlim borcem in žrtvam nasilja, padlim papirničarjem in umrlim članom našega delovnega kolektiva, vsem umrlim, ki so nam bili dragi in vsem — znamen in neznam. Bili so, odšli so; ob izteku našega časa pridemo za njimi.

V. B.

Če ne bo ustreznih surovin izvoz ne bo mogoč

OBIR (iz 2. soglasja, izdanega 21. 9., in sicer za vse 4 solastnike za skupaj 3096 ton) ni bilo — do 30. 9., ko je soglasje prenehalo veljati — niti (ob istočasnom odjemu vseh 4 tovarn) mogoče pravčasno pripeljati. Vodstvo in ustrezone službe ter vozniki iz tovarne OBIR in Alpetourja so zadnji dan septembra vozili neprekinitno. Še ob 23. uri zvečer so za Vevče postavili čez mejno črto kolono desetih kamionov. Za popolno izrabo soglasja pa nam je tudi zmanjkalo deviznih prilivov.

Naslednja 3 soglasja v vrednosti 21.840.000 din smo lahko izkoristili le do višine 19.660.000 din, ker se je medtem ponovno zaprl v Narodni banki.

Pripravili smo ustrezone prijave in tudi prilivov smo že imeli dovolj. Obenem pa smo imeli zagotovilo vodstva SISEOT, da nam bo še za oktober dodeljeno soglasje, ki bi v veliki meri zagotavljalo ustrezeno izvozno proizvodnjo.

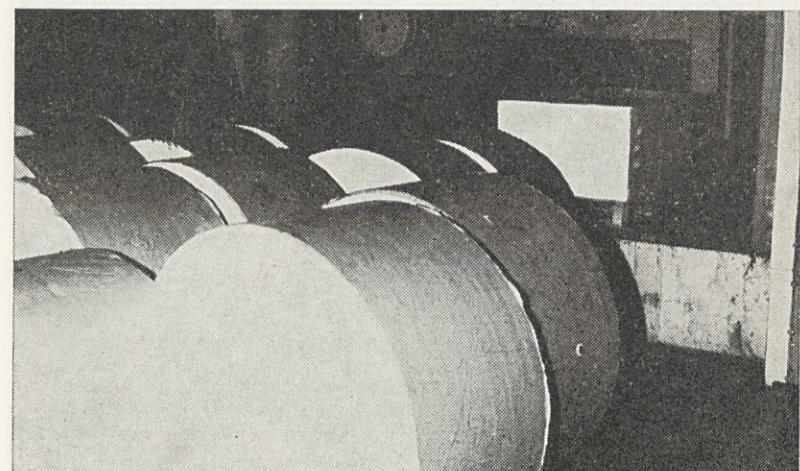
Zadnjič sem še na občinski skupščini uporabil prispodobo iz

NOB, češ, naj bi mitraljezem in bombašem (= pretežnim izvozničkom) za prevoz sovražnih obročev (= zagot. zunanje trgovinske bivalce) ostali borci dali nekaj svojih nabojev in bomb (= uvozni možnosti). Brez te udarne sile prevoz ne bo mogoč (= ob slabih oskrbi izvoznikov bo bilanca še slabša).

V takem položaju, ko mora vladina in njene ustrezone službe v 5 tednih po uveljavitvi izrednih ukrepov in vzpostaviti dosledne kontrole nad minimalnim uvozom, s takšnim zastojem ponovno preverjati rezultate in smisel svojih odločitev, se mi kar nehote nizajo nadaljnje prispolobe, češ, da »v tej hajki štab že izgublja glavo, loteva se ga panika in izdaja protislovne komande«.

Pa še to. Na vrhove odločanja smo poslali najboljše kadre, ki so z dotedanjim delom obetali dobre rezultate. In to so še vedno isti ljudje, kot takrat, ko smo za vsak izvoženi dolar lahko uvozili za 2,08 dolarja.

Marjan Kopecky

V TOZD Grafični papir se zvitki papirja za izvoz zavijajo na posebnem stroju za embaliranje zvitkov

Gibanje proizvodnje v mesecu septembru 1981

TOZD TEHNIČNI PAPIR

	Doseženo IX. 81	∅ I.—IX. 1981	Indeks doseganja plana	Plan ∅ mes.	IX. 81	∅ I.—IX. 1981
Proizvodnja:						
Papir skupaj ton:	3112	2811	2774	112,2	101,3	
— od tega klasični papirji	1751	1570	1403	124,8	111,9	
— od tega premazani papirji	1361	1241	1371	99,3	90,5	
Lesovina	364	356	333	109,3	106,9	
El. energija Mwh	1347	3494	3500	38,5	99,8	

Izkoriščenje zmogljivosti papirnih ter premaznega stroja

	IX. 81	∅ I.—IX. 1981	∅ I. 1980	Plan 1981
II. PS	96,1	93,5	91,8	92,0
III. PS	96,8	92,1	91,9	92,2
IV. PS	95,0	91,3	92,7	92,6
Skupaj	95,9	92,3	92,1	92,3
PRS	65,6	62,3	62,4	

Izmet v %:

klasični papirji	10,8	12,3	10,8
premazani papir	25,5	22,3	21,3

Proizvodnja papirja je bila v TOZD TP nadpovprečno visoka, saj je presegla planirano kar za 12 %. Kljub izredno kritični oskrbi z osnovnimi surovinami nam je uspelo obravnavati nemoteno; papirni stroji so obratovali celo z minimalnimi zastoji, kar je poleg zmanjšanja zalog nedovrsene proizvodnje v največji meri vplivalo na ugodne proizvodne rezultate. Tudi proizvodni program je bil zahteven, saj smo izdelovali glede na pretekle mesece v poprečju papirje z najnižjimi gramskimi težami. Tako je proizvodni program vseboval ca. 45 % izvoznih kvalitet (kulerji, ciklostil, bankpost), za domači trg pa največ tapetnih in premazanih papirjev.

Tudi proizvodnja lesovine je bila nadpovprečna glede na potrebe v osnovni proizvodnji. Manjša proizvodnja el. energije je bila posledica remonta parne turbine.

TOZD GRAFICNI PAPIR

	Doseženo IX. 81	∅ I.—IX. 1981	Indeks doseganja plana	Plan ∅ mes.	IX. 81	∅ I.—IX. 1981
Proizvodnja:						
Papir skupaj ton:	3419	3265	3063	111,6	106,6	
— od tega klasični papirji	472	432	83			
— od tega premazani papirji	2947	2833	2980			

Izkoriščenje zmogljivosti V. PS:

	IX. 81	∅ I.—IX. 1981	∅ I. 1980	Plan 1981
Stopnja v %	88,6	84,9	85,2	86,5
Izmet v %	12,2	15,5	18,8	18,3

Na V. PS smo zabeležili še nadalje nadpovprečno visoko proizvodnjo kljub razmeroma nizkim gramskim težam papirjev, izredno kritični oskrbi z osnovnimi surovinami ter povečanemu izvozu.

Kot je razvidno iz gornjega pregleda, so glavni razlog za dobro proizvodnjo zmanjšani zastoji na PS ter izredno nizek izmet.

TOZD VETA

	Doseženo IX. 81	∅ I.—IX. 1981	Indeks doseganja plana	Plan ∅ mes.	IX. 81	∅ I.—IX. 1981
Proizvodnja:						
Tapete rolice	300.176	277.479	208.333	144,1	133,2	
Lepilo zavitkov	10.330	24.619	25.000	41,3	98,5	

Tudi v mesecu septembru je imela na ugodno proizvodnjo tapet odločilni vpliv ugodna konjunktura.

Izvoz nam je nujno potreben

Papirnica Vevče je glede doseganja plana izvoza na prvem mestu med članicami SOZD Slovenija papir. Naš letošnji izvoz je mnogo večji od lanskoletnega, saj smo do konca avgusta že presegli celoten lanski izvoz; izvozili smo za 18.291.000 dolarjev (lanski celotni izvoz je bil 16.821.000 dolarjev), od tega 15.658.197 na konveribilno področje. To je velik uspeh celotnega vevškega kolektiva, dosežen v precejsnji meri zaradi maksimalnega angažiranja delavcev v izvoznem oddelku. Povrčanje lanskoletnega količinskega izvoza je bilo 1400 ton mesečno, letos pa je preko 2200 ton mesečno. Kljub temu pa nam ta dokaj velik izvoz ne zadošča v celoti za pokrivanje našega uvoza. Zato je seveda oblika združevanja deviz z domaćimi grafičnimi hišami nujna.

Zaradi naših tehničkih slabosti, neprilagojenosti proizvodnje temu hitro naraščajočemu izvozemu režimu, ki zahteva vedno več, do sedaj nismo uspeli realizirati čisto vseh izvoznih poslov. V proizvodnji je dano precej več nalogov, kot se jih realizira. Vzroki za izpad so objektivni, saj tudi subjektivnega značaja in se pojavlja že več let: neprilagojenost proizvodnje, neustreznata surovinska osnova, neurejena embalažna služba, ozka grla v dodelavi, skladiščni prostori, premajhna koordinacija med oddelki, prisotna pa je seveda tudi nepazljivost in pretežno v zvezi z njom prevelik izmet pri izvoznih izdelavah. Na vse te probleme izvozni oddelek opozarja že od 1978. leta dalje, saj se to odraža tudi na našem poslovanju s tujimi partnerji. Zato smatramo delavce v izvozu največkrat za tečne, pa čeprav vemo, da želijo s tem le kar najbolje opraviti svoj posel.

Zaradi neustreznih surovin v zadnjem času, saj smo srečni, da jih sploh dobimo, zato na kvaliteto skorajda ne moremo gledati, je vedno več reklamacij. Nismo pa se tudi čisto navadili na to, da slabe surovine zahtevajo precej večjo pazljivost pri izdelavi. Vedno več je reklamacij ne samo iz visoko zahtevnih tržišč, pač pa tudi iz dežel v razvoju.

Največ težav v izvoznem poslovanju povzročajo dobavni roki, katerih se žal nikakor ne uspemo držati. Tako kot mi čakamo na ustrezne surovine, morajo naši tujci kupci v tem času čakati na realizacijo svojih nalogov tudi po pol leta. S takšnim mačehovskim načinom jih seveda tudi zgubljamo. Glede na to, da vlada na svetovnem trgu recesija, torej je ponudbe dovolj, se kupci preusmerjajo pač tja, kjer je zanje boljše. Saj nobenega kupca ne moremo prisiliti, da bi kupoval naš papir pod našimi pogoji. Iz rok nam polzijo težko priborjena tržišča, kot so Holandija, Avstralija, Egipt, Zahodna Nemčija, Kuwait in tudi Italija. Vevčani smo vsa leta uživali v svetu ugled kot solidni poslovni partnerji, zadnje mesece pa so nam začeli tuji kupci očitati nesolidnost poslovanja. To je na žalost res, a kaj, ko s takšnim načinom, ko ne veš, kaj boš od danes do jutri dobil, da boš sploh lahko delal, nikakor ne moreš poslovali solidno. In sploh na tak način poslovanja nismo pripravljeni, ne tehničko in ne psihično.

Najbrž se vsi zavedamo, kako v redu bi bilo, če bi bili sposobni realizirati vsa izvozna naročila. Vemo, da poleg tega, da izgubljamo kupce, nekateri podaljšujejo akreditive, mi pa si s tem zmanjšujemo devizni priliv, ko plačujemo dodatne stroške podaljševanja — seveda v devizah, roki plačil so daljši in sploh je vse nekaj narobe. Vprašljivo je tudi, če bomo glede na vse to sploh uspeli dobiti še toliko tujih naročil, da bi lahko pokrili naše zahteve.

Naš uvoz je skoraj v celoti vezan na evropske države, zato je tudi naša težnja, da v te države povečamo izvoz. Vendar pa moramo vedeti, da je v Evropi možno prodajati le najkvalitetnejši

papir in to s točno določenim dobavnim rokom.

Več izvažati, več izvažati, več ... le v tem je možnost izboljšanja zunanje-trgovinske menjave. To je dejstvo in KAKO? sploh ni vprašanje; MORAMO. In zato bo treba resnično aktivirati vse skrite rezerve, ki so predvsem še v organizaciji dela, v surovinah jih prav gotovo ni, v tehnologiji pa tudi ne veliko — glede na možnosti. Tudi drobni problemi, na katere lahko ali pa tudi ne moremo vplivati, ovirajo hitrejo dinamiko izvoza; to je med drugim počasnost naše odpreme, težave pri nakladanju tujih kamionov, odnos do prevoznikov, nesolidnost naših ladjarjev, pomanjkanje vagonov v Jugoslaviji in drugo.

Za četrty kvartal letošnjega leta smo si zadali zelo visok plan

izvoza, preko 2500 ton mesečno oziroma za ca. 8 milijonov dolarjev. S svojim septembrskim delom smo dokazali, da to ni čist nemogoče. Meseca septembra je namreč pomanjkanje surovin povzročilo enotdenški izpad proizvodnje za izvoz, pa kljub temu z veseljem ugotavljamo, da smo dosegli izvoz 2556 ton, kar je celo 116 ton več, kot je bila dogovorjena dinamika za september. Moramo so bili malo bolj prikrajšani domači kupci, a izvozno obveznost smo le dosegli. Sleheri izmed nas bi se moral zavedati, da je IZVOZ NAŠA NUJA, saj, če ne bomo izvažali, tudi doma ne bomo imeli kaj prodajati; in na loga prav vsakega izmed nas je, da kar najbolje sodeluje v teh prizadevanjih za uresničitev izvoznih ciljev.

Viličarist Vaso Vokić pri nakladanju izvoznih tapet v vagon

Delavcem celovito informacijo

Na seji odbora za obveščanje in politično propagando pri republiškem svetu slovenskih sindikatov, ki je bila 15. septembra 1981, so poudarili, da v združenem delu ne sme prihajati do delitve informacij na poslovne in samoupravne, torej na tiste, ki niso za delavca, in tiste, ki jih delavec lahko sliši.

Obveščanje v združenem delu sodi v celotni sistem družbenega informiranja. Zato problematike obveščanja v združenem delu ne smemo ločevati od celotnega sistema informiranja. Prizadevati si moramo za čim boljše informiranje delavcev, se bojevati proti zapiranju informacij, proti pooblaščencem za dajanje informacij, proti sklicevanju na poslovne skrivnosti in podobno.

Tudi o zmanjšanih dobavah rotacijskega papirja so govorili na seji odbora. Predvideno 20-dstotno zmanjšanje obsega glasil mno-

žičnega obveščanja, ki je posledica manjše dobave roto papirja iz Krškega, ki mora zaradi 80 % uvoza lesa pokrivati svoje obveze do SISEOT, naj ne bi veljalo za glasila v združenem delu. Razširjanje teh glasil je bilo namreč dolgotrajno prizadevanje in naredili bi nepopravljivo škodo, če bi zaradi manjših količin papirja najprej pomislili na zmanjšanje obsega in krčenje števila prav pri glasilih združenega dela. Izkušnje namreč kažejo, da podobne omejitve predvsem padejo na tista glasila, ki so na videz manj pomembna; toda le na videz, kajti vemo, da je informiranje v združenem delu še kako pomembno za odločanje delavcev o gospodarjenju.

Seveda pa mora biti vsaka potroba papirja kar najbolj smotrna, naj si bo v administraciji, pri delegatskih gradivih in drugod.

KRITIČNA OCENA

Zveza komunistov in stabilizacijska prizadevanja

Naloge komunistov v procesu gospodarjenja so po obsegu velike, vendar ne tolikšne, da jim v praksi ne bi bili kos. Iz aktivnosti članov zveze komunistov je razvidno, da se nismo držali obveznosti, ki so nam bile naložene.

Sklepi 21. seje CK ZKJ so preizkus dosedanje aktivnosti in nas — komuniste — opozarjajo v vsakdanji praksi. Premalo smo naredili na idejnem in političnem področju, ravno tako v stabilizacijskih prizadevanjih. Naša prisotnost in pomoč je bila premajhna pri sprejemjanju in izvajanjem planov tako na nivoju TOZD, kakor tudi v celotni planski usmeritvi delovne organizacije. Gospodarski trendi so se gibali v večji meri mimo nas — članov zveze komunistov; na negativne pojave nismo bili dovolj pozorni.

Razvoj je šel svojo pot; na tej poti smo se srečali s težavami in ovirami, na katere nismo delovali organizirano. Za težave, ki so nas spremajale, nismo iskali izhodišč. Iz prakse je razvidno, da nam manjka prave organiziranosti; to potrjujejo tudi dejstva. Dosedaj še nismo opredelili delovnih nalog za pospeševanje dviga produktivnosti, ravno tako smo zaostajali na družbenopolitičnem in samoupravnem področju.

Delo naših delegatov ni opravilo namena, ki jim je bil zaupan s strani delavcev v združenem delu. Delegatski poverjeniki — med njimi tudi člani zveze komunistov — so čakali na stihijo; predlogov s povratno informacijo ni bilo. Delovni ljudje v TOZD so od nas, članov zveze komunistov pričakovali veliko več, kot pa smo v praksi storili. Vzrok za neaktivnost ne moremo iskati v oblakih s predpostavko, da je za tako ležernost kriv nekdo drug.

Naša delovna organizacija se je znašla nekajkrat v neugodnih težavah; tako smo bili prisiljeni zaradi pomanjkanja ustreznih suravin ustaviti papirne stroje. O neugodni situaciji smo razpravljali tudi na zborih delavcev in na sindikalnih odborih; udeležba članov zveze komunistov je bila v teh situacijah premalo prisotna. Za tako početje znotraj TOZD se moramo odkrito in samokritično pogovoriti. Izgleda, da se nismo uspeli kadrovsko in vsebinsko prav organizirati.

Naša prisotnost je bila v praksi premajhna, torej se nismo lotili svoje politične in samoupravne vloge, ki je bila pred nami. Člani zveze komunistov in vse subjektivne sile morajo z enotnimi programi preiti v praksu. V osnovnem izhodišču nam manjkajo akcijski plani za tekoče, kratkoročne in dolgoročne usmeritve. Tam, kjer se nam najbolj zatika, moramo biti člani zveze komunistov največ prisotni in s svojim delom in obnašanjem storiti kar največ.

O delu in samoupravni organiziranosti na vseh področjih dela in življenja v tovarni storimo, kar se storiti da! Samo s kritiko o sedanjem stanju ne bomo opravili še nič, če ne bomo iskali in predlagali tudi rešitev. Nergačem in oportunisti ni v sedanji situaciji prostora za ležerno in pasivno obnašanje. Iz prakse lahko trdimo, da je nekaterim prav po godu, da kažejo s posmehom na napake, ne da bi sami pripomogli kaj k odpravljiti le-teh. Vse premalo se dogovarjam o skupnih nalagah na nivoju delovne organizacije; posledica tega je, da se manevrski prostor za zapiranje v ozke kroge v TOZD še povečuje.

Cuti se prešibka koordinacija znotraj TOZD, kar pa gotovo ni dobro.

Ni dovolj, da s svojim delom zadostimo le osebnim potrebam, temveč moramo imeti pred očmi širši družbeni interes. Ciljev in nalog pri samoupravnem odločanju delavcev v TOZD ne moremo pospeševati, če niso pri tem

vključeni vsi samoupravni mehanizmi. Vedno moramo ocenjevati in preverjati sedanje stanje v življenjski praksi, dobrimi rezultati dela so nam osnovna podlaga za nadaljnje gospodarsko in samoupravno delovanje.

Clovek se kot oblikovalec in ustvarjalec pri svojem delu počuti popolnoma svobodnega šele takrat, ko resnično čuti, da je potreben pri delu in da je ustvarjaljen. Pri ustvarjalnosti so poleg zadovoljevanja osebnih in družbenih potreb pomembni še medsebojni odnosi na humani-socialni podlagi. Samoupravni mehanizem se ne more sam po sebi uspešno razvijati, če ni prisoten človek kot soustvarjalec z idejno osveščenostjo, ki je opredeljena v samoupravnih socialističnih družbi kot celoti.

Manevrski prostor za stabilizacijo gospodarstva je odvisen od nas samih, kjer delamo in živimo. Lotevati se moramo predvsem konkretnih nalog v svoji delovni sredini, seveda pa pri tem ne smemo izpustiti iz te verige samoupravnih odnosov v delegatiskem povezovanju. Znotraj je pri izvajaju samoupravnih odnosov ravno udeležba aktivnega povezovanja premajhna in del odgovornosti za to nosimo tudi sami komunisti.

Stalna naloga članov zveze komunistov je tudi, da kadrujemo in usposabljamo člane in nečlane za prevzemanje nalog, ki so potrebne na vseh področjih družbenopolitičnega in samoupravnega sistema. Sedanji sestav članov vseh organiziranih se bo moral konec tekočega leta kadrovsko okrepliti; nekaterim od teh poteče mandatno obdobje, zato je v sedanji situaciji nemudoma potrebno pristopiti k intenzivnemu evidentiranju in vsebinski pripravi za delo v prihodnje. Organizacije zveze komunistov in sindikata morajo pregledati realizacijo svojih delovnih programov, skratka preveriti morajo vse tisto, za kar smo se na začetku mandata dogovorili.

Letošnje leto je leto priprav predkongresne aktivnosti, zato je nujno potrebno preveriti dosejanje uspešnosti, iz te pa izlučiti tisto, kar bo kot vsebinska podlaga nadaljnega delovanja. V razpravah, ki so pred nami in se bodo odvijale v organizaciji zveze komunistov, organizaciji sindikata in drugih organizacijah, je treba na prvem mestu spregovoriti o uspešnosti oziroma neuspešnosti realizacije planov, pri tem pa ne smemo izpustiti naše samoupravne aktivnosti v praksi.

Torej velja pobrskati in pregledati svoje akcijske plane, iz dosenih rezultatov pa pobrati le tisto, kar je pomembnejše. Vsi predsedniki in sekretarji OOZP in OOZP morajo priti pred delovne ljudi pripravljeni ter s svojo prisotnostjo prispevati kar največ za aktiviranje vsebinskih razprav. Čas je kratek, zato se takoj lotimo svojega dela!

Ciril Zupančič

Delovne jubileje bo letos praznovalo kar 110 naših delavcev

Na slavnostni seji delavskega sveta delovne organizacije bodo 24. novembra podeljena priznanja in denarne nagrade vsem tistim delavcem, ki bodo z letošnjim letom dopolnili 10, 20 in 30 let delovne dobe v združenem delu.

22. novembra se bomo odločali »ZA« samoprispevek III

Osnovna šola Karel Destovnik — Kajuh — prizidek

To je šola v Štepanjskem naselju, ki je premajhna in 350 otrok mora hoditi v druge ljubljanske šole.

Osnovna šola Jože Moškrič — prizidek

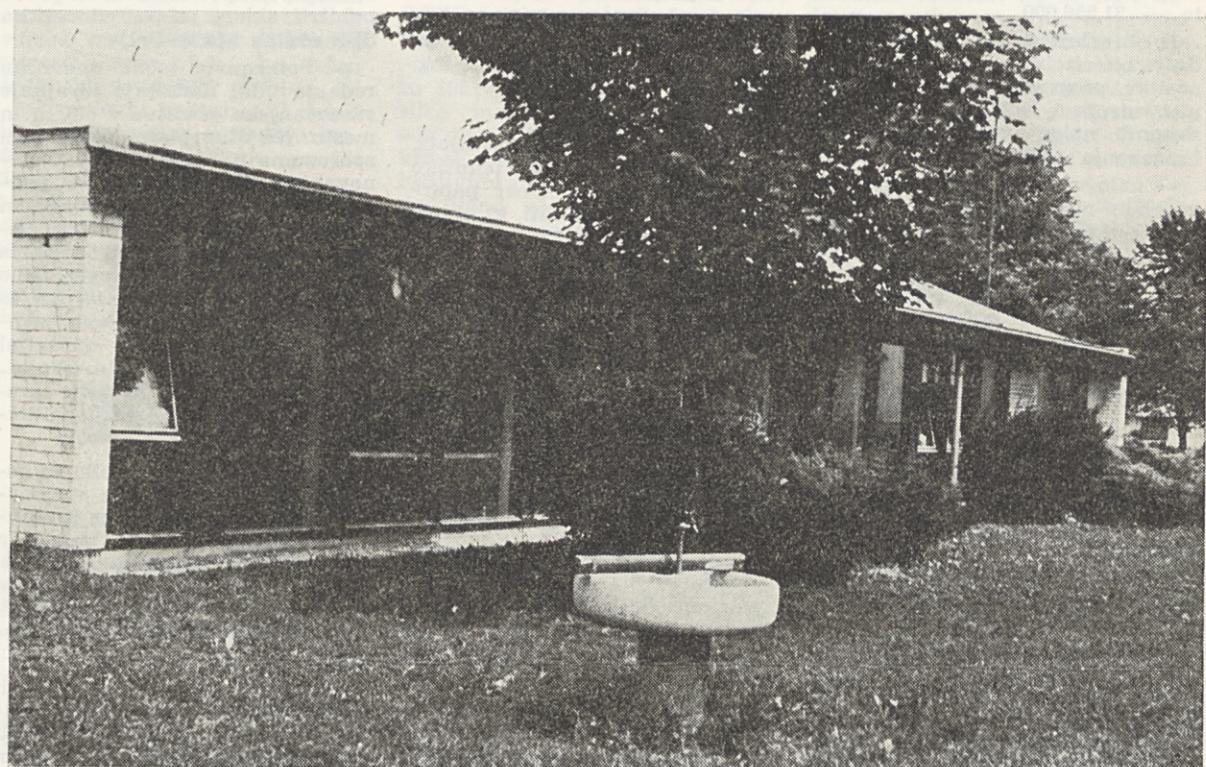
V novih Jaršah so priselitvena gibanja mladih družin močno prisotna in je šola dejavnik, ki povečuje in ustvarja klimo v novo zgrajeni soški. Zato je nujno, da so zagotovljeni pogoji za izvajanje vsebine zakona o osnovnem šolstvu. Ta šola je v naši občini prva, ki bo imela s prizidkom izpolnjene vse prostorske pogoje za prehod na celodnevno šolo. Pri gradnji prizidka je predvideno

Osnovna šola v KS Vevče-Zg. Kašelj — novogradnja

Takšen je program in takšni so naši načrti, ki jih bomo lahko uresničili le, če bomo 22. novembra glasovali ZA.

Marsikdo se bo vprašal, zakaj bi plačeval samoprispevek, ko pa v njegovem kraju ne bo nič novega zgrajenega. Iz ogromnega spiska želja in potreb je komisija skrbno izbrala tisto, kar je najnujnejše in kar bomo lahko z zbranim denarjem zmogli zgraditi. Vsakdo izmed nas pa mora seveda razumeti potrebe drugega in nas vseh skupaj, saj so tudi drugi razumeli naše potrebe v I. in II. samoprispevku.

Z uvedbo III. samoprispevka se delovni ljudje in občani ponovno odločamo za nove, prepotrebne

Vrtec Molnik v Zadvoru je bil zgrajen iz sredstev I. samoprispevka

In kaj bomo s pomočjo sredstev III. SAMOPRISPEVKA gradili v letih 1982—1987 v občini Moste-Polje?

Zdravstveni dom Fužine — novogradnja

S tem bo razbremenjen obstoječi zdravstveni dom v enotah Vevče in Nove Jarše, kjer posamezne službe delajo v nemogčih razmerah. V prihodnje bo 10 krajevnih skupnosti nove soške Fužine štelo skupaj okoli 39.000 prebivalcev. Zato je za potrebe osnovnega zdravstvenega varstva prebivalcev v tem vzhodnem predelu naše občine nov zdravstveni dom še kako potreben.

Vrtec KS Štepanja vas — novogradnja

Obstoječe kapacitete dveh vrtcev v Štepanjskem naselju ne zadoščajo za pokritje potreb na tem področju. S pridobitvijo novega vrtca bi dosegli 52 % zajetje otrok v VVZ, omogočili vsem predšolskim otrokom družbeno vzgojo in organizirano vzgojno-izobraževalno dejavnost eno leto pred vstopom v šolo.

Vrtec Nove Jarše — prizidek

Zaradi premajhnih kapacitet so tudi tu otroci odklonjeni v VVZ ali pa so vključeni v vrtce po drugih KS.

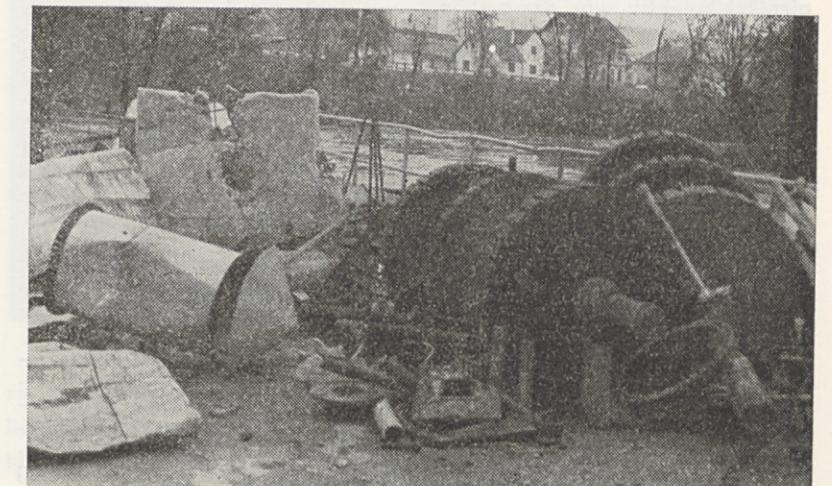
Vrtec Kodeljevo — prizidek

Sedanja enota, ki je v stari zgradbi ob Ljubljanicu, je v neprimernih prostorih in brez igrišča. Z dograditvijo prizidka k vrtcu Na peči bi bila opuščena, urejena pa bi bila tudi prepotrebeni jaslični oddelki.

pridobitve na področju družbenega standarda.

Ko je operativni štab za pravilo referendum za III. SAMOPRISPEVEK na osnovi predhodnih razprav sprejel nekaj sprememb in se v programu že upoštevajo dodatni predlogi, od tega v KS VEVČE-ZG. KAŠELJ GRADNJA ŠOLE S 7 UČILNICAMI, nam seveda odločitev za samoprispevek ne bo težka. Omeniti je potrebno še to, da se zviša tudi cenzus za plačevanje prispevka od predlaganih 7000 din na 8000 din mesečnega osebnega dohodka oz. 3500 din an 4000 din prejemkov na družinskega člena. Vsekakor je ta predlog še dokaz več, da se je ob pripravah za naš skupni družbeni standard upošteval tudi socialni moment družin z nizkimi osebnimi dohodki.

Priti na volišče je naša dolžnost — glasovati po lastni presoji je naša pravica!

Nekaj »spominkov« je še ostalo na jarežijski stroj, pa še ti počasi izginjajo

Delegati poročajo

S seje PIS tiska in papirja poroča tov. Vid Vilfan:

I. Zaključni račun izobraževalne skupnosti Slovenije za leto 1980
prihodek 3.129.172.000
odhodek 2.981.961.000
razlika 147.211.000

Razlika predstavlja saldo na dan 31. 12. 1980 na računih:

1. Sredstev za programe usmerjenega izobraževanja — 21.974.000

2. Sredstev za programe skupnih nalog občinskih izobraževalnih skupnosti — 4.912.000

3. Sredstev za programe vzajemnega kreditiranja naložb v osnovnošolski prostor — 72.598.000

4. Sredstev za programe kreditiranja naložb v osnovnošolski prostor na manj razvitenih območjih — 16.131.000

5. Sredstev za program gradnje domov za učence in študente — 31.556.000

Iz obrazložitve je bilo razvidno, da je bila izobraževalna skupnost nosilka programov tistih šol, ki niso združene v PIS. V program skupnih nalog usmerjenega izobraževanja sodijo:

— naloge, ki se uresničujejo v svobodni menjavi dela,

— naložbe v šolski prostor in opremo ter

— druge skupne naloge.

V dogovoru z občinskim izobraževalnim skupnostmi je izobraževalna skupnost skrbela za:

— izobraževanje otrok z motnjami,

— šolstvo narodnosti,

— dopolnilno šolanje v matinem jeziku otrok zdomcev,

— subvencioniranje mladinskega tiska.

a) Materialni okviri usmerjenega izobraževanja in skupnih nalog po zakonu v letu 1981

Iz gradiva je razvidno, da bi sredstva za usmerjeno izobraževanje rastla po stopnji 21,4% in bi rast teh sredstev za 5% zaostala za rastjo dohodka. Na podlagi teh izhodišč je izdelan plan vrednosti posameznih nalog s tem, da se zaradi zagotovitve sredstev za vzgojno-izobraževalne

programe občutno zmanjšajo sredstva za investicije (48%).

b) Združevanje sredstev za usmerjeno izobraževanje

Pritok sredstev v prvem trimesecu po novih diferenciranih stopnjah je zelo različen po posameznih PIS, od 25% v PIS kulturna dejavnost do 164% v PIS tiska in papirja. Ta procen v našem PIS tiska in papirja pada, vendar je še vedno nad 100% (trenutno 122%). Seveda pa je problematičen procent priliva za vse programe, ki je 71%. Po prvih analizah je tendenca prilivov v večini PIS v porastu in zato ne bo potrebno spremjanje prispevnih stopenj.

d) Začasne akontacije cen vzgojno-izobraževalnih storitev

Vzgojno-izobraževalne ustanove so zaradi naglega dviga cen v prvih mesecih tega leta zašle v finančne težave, zato je potrebno akontacije povečati za 15%.

III. Strokovni svet PIS tiska in papirja je podal dopolnitve na programske zasnove za profil ing. papirniške tehnologije:

— vpisni pogoji so:

V program se lahko vključi, kdor je uspešno končal tehnično papirniško šolo (oz. smer papirniški tehnik). Kandidati, ki nimajo ustrezne izobrazbe, se lahko vpisajo v prvi letnik z uspešno opravljenim preizkusom znanja iz matematike, fizike, kemije (v obsegu 4-letne srednje šole — tehnične usmeritve) in snovi iz papirništva.

III. Potrdili smo nove funkcionarje v samoupravne organe Posebne izobraževalne skupnosti tiska in papirja:

— predsednik skupščine PIS FURLAN Pavle,

— podpredsednik skupščine PIS SKALAR Pavle,

— predsednik zborna uporabnikov PIS CRLE Jože,

— predsednik zborna izvajalcev PIS BENULIČ Sašo,

— predsednik IO skupščine PIS HOČEVAR Janez,

— člani IO skupščine PIS: DENIŠA Drago, KLEŠNIK Iva, VODOPIVEC Ernest, ZUPANIČ Vlado.

Poročilo s 15. redne seje skupnosti SSS občine Moste-Polje, ki je bila 23. septembra; poroča Jožica RAZDEVŠEK:

— Delegatom obeh zborov je bilo podano v razpravo in potrditev poročilo o finančnem poslovanju Samoupravne stanovanjske skupnosti za obdobje januar-junij 1981 skupaj s finančnimi poročili posameznih odborov.

— Delegati so nadalje razpravljali o aneksih k samoupravnemu sporazumu o temeljih plana stanovanjske skupnosti občine in mesta za obdobje 1981-85, kot tudi o aneksih k letnim planom stanovanjske skupnosti občine in mesta. Rok za javno razpravo je bil 30. avgust 1981. Vsebina aneksov se nanaša na spremembe, ki so nastale z uveljavitvijo zakona o stanovanjskem gospodarstvu. Glede na to, da nekaj delegacij in hišnih svetov še ni razpravljalo o aneksih, je potrebno z razpravo pohititi, sklep pa posredovati na SSS občine Moste-Polje.

— Pomembna točka dnevnega reda je bila: nadaljnje izvajanje stanovanjske graditve v občini in mestu. Na osnovi samoupravnega sporazuma o temeljih plana stanovanjske skupnosti je za področje stanovanjskih skupnosti in mesta Ljubljane pooblaščen Zavod za izgradnjo Ljubljane. Le-ta bo opravljal vsa strokovna dela na področju pridobivanja, urejanja in oddajanja stavbnih zemljišč, istočasno pa bo opravljal tudi posle investitorja in izvajalski inženiring za področje gradenja s sredstvi družbenopolitičnih in interesnih skupnosti.

S strani delegatov je bilo na osnutek SS o opravljanju strokovnih storitev pooblaščenega investitorja, tj. Zavoda za izgradnjo Ljubljane, podano nekaj pripombe, ki so se nanašale predvsem na ureditev tistih delovnih področij, kjer je bilo sedaj opaziti pomajkljivosti.

— Nadalje so delegati obeh zborov potrdili dopolnitve programa dela stanovanjske skupnosti občine Moste-Polje v predhodnem obdobju uveljavljanja zakona o stanovanjskem gospodarstvu 1981 do 1982, tako da je pooblaščen iz-

Znamenito kašeljsko zelje. Večina ga je že v kadeh, tote pa čaka na odvoz

vršni odbor skupnosti, da sprejme rokovnik o prenovi stanovanj in stanovanjskih hiš v upravljanje skupnosti stanovalcev.

— Delegati so obravnavali še:

Samoupravni sporazum o ustanovitvi občinske skupnosti socialnega varstva z nalogo, da se v tej skupnosti usklajujejo kriteriji za gradnjo ter dodeljevanje stanovanj, zgrajenih s sredstvi solidarnosti, kot tudi uveljavljanje pravic do subvencioniranja stanarin, dodeljevanja stanovanj borcem in upokojencem, starejšim občanom, invalidom, mladim družinam in drugim.

— O posebnem samoupravnem sporazumu o razdelitvi združenih sredstev; predmet sporazuma so sredstva solidarnosti, torej gre za odliv sredstev iz občine, kjer delavec dela, v občino, kjer delavec biva. Po podatkih se sredstva solidarnosti prelivajo iz 19 občin. Ta sporazum naj bi veljal za obdobje 1981-1985.

— Samoupravni sporazum o združevanju sredstev za vzajemnost pri gradnji stanovanj v obdobju 1981-1985, po katerem SSS občine in LB — Stanovanjsko-komunalna banka združuje sredstva za vzajemnost pri gradnji stanovanj, kot določa samoupravni sporazum.

Samoupravni sporazum o izgradnji poti tovarišta in spominov. Le-ta obvezuje SSS občine

Moste-Polje o združevanju sredstev za izgradnjo poti spominov in tovarišta.

Delegati smo razpravljali še o izvolitvi novih članov IO in odborov skupščine SSS Moste-Polje.

Naša sindikalna knjižnica

Od 10. novembra dalje bo SINIKALNA KNJIŽNICA po daljšem obnavljanju zopet odprtta, in sicer ob torkih in četrtekih od 18. do 19. ure. Za tiste, ki ne vedo, kje ima knjižnica svoje prostore, naj povemo, da je to poleg pisarnice Krajevne skupnosti Vevče-Zg. Kašelj.

Knjižnica je sedaj prenovljena; nowe so knjižne police, nova je razporeditev in tudi precej je novih knjig. Knjige so razporejene na:

poučne knjige,
mladinske, to so knjige, namenjene v glavnem osnovnošolcem in knjige za odrasle, posebej jugoslovanska književnost in posebej prevodi iz svetovne književnosti.

Vsaka skupina knjig je razposojena po abecednem zaporedju avtorjev po označenih kategorijah, npr. tehnična dela, poljudno-znanstvena dela, romani itd. Izbrana knjig oziroma dostop do knjig je prost. Knjige si izbere vsak sam in jih potem pri knjižnici upiše v kartonček. Organizacija knjižnice je takšna, kot je veljavna red v vseh javnih knjižnicah. Izposojevalnine za knjige ni. Vsak, ki si želi izposojati knjige v naši sindikalni knjižnici, ima s tem, ko se vpiše v seznam članstva, pravico do brezplačnega izposojanja knjig (tudi članarine ni!). Rok vračila knjige je 14 dni. Kazni za zamudnike pa bodo seveda ostale.

Poleg pestre izbire knjig, ki se stalno dopolnjuje, so vam v knjižnici na voljo tudi strokovne in poljudno-znanstvene revije: NAŠ DOM, NAŠA ŽENA, MOJ MALI SVET, ŽIVLJENJE IN TEHNIKA, OBZORNÍK, OTROK IN DRUŽINA IN SODOBNOST. Namesto, da te drage revije kupujete, pridite raje v knjižnico in poglejte, kar vas zanima. Revije praviloma ne morete nositi domov; v knjižnici je posebej urejen čitalniški del, kjer lahko revije prelistate, preberete in si morda kakšne zanimive stvari izpišete.

Obisk knjižnice toplo priporočamo članom kolektiva, njihovim svojcem, upokojencem. Ob knjigi si marsikdo skrajša dolge ure, predvsem ob zimskih večerih, knjiga nas vzbogata, duhovno bogata... Zato je dobra knjiga zvezsta človekova spremjevalka.

Stane Babnik

Drhtče si bodo segli v roke in kot skozi špranjce se bodo v njihova srca prikradli spomini na tiste dni ko jih je delo še vodilo po isti poti... (posnetek z lanskotelnega srečanja upokojencev)

Povabilo našim upokojencem

Vsakoletno srečanje naših upokojencev ob dnevu republike je postalno že tradicionalno.

Takšna srečanja, ki so prisrčna in vesela, naj bi znova utrdila zavest naših starejših ljudi, da niso pozabljeni, odrinjeni, da so družbi še vedno potrebni in da se ob odhodu v pokoj ne zapirajo za njimi vsa poto.

Posebnost letosnjega srečanja bo pešter koncert godbenikov Papirniškega pihalnega orkestra Vevče v našem kulturnem domu. Povedati moramo, da so se vevški godbeniki te ideje sami domislili

z iskreno željo, da bi posebej zaigrali našim in med njimi tudi »svojim« upokojencem. Za ta dogodek se pridno pripravljajo in prav gotovo vas bodo še posebej prijetno razvedrili.

Po koncertu bo seveda kot ponavadi družbeno srečanje v papirniški restavraciji, kjer pa vam bodo tudi vevški godbeniki, seveda v mnogo manjši postavi, igrali za ples in za poslušanje.

Vsi naši upokojenci ste torej v petek, 20. novembra, ob 17. uri prisrečno vabljeni na naše skupno srečanje!

Kdor se je nekaj naučil od življenja, lahko to označi v treh besedah: Življenje teče dalje.

Robert Forst

Proizvodnjo naj vodi načelo rentabilnosti

V reviji Živiljenje in tehnika je v šesti letosnjem številki Sandi Sičtar izredno slikovito opisal zgodovino papirništva in ročno izdelovanja papirja v Papirnici Vevče. V zadnjem odstavku je napisal:

»Klub izgubi in zdaj že opuščenim pomislekom do tega dela proizvodnje, prihaja ročno izdelani papir iz Vevč, že tri leta po nespremenjeni ceni, ki bo šele letos nekoliko poskopiila — pa ne na ekonomsko ceno. Zdi se, da je na vprašanje — kje je razlog odločitve za takšno izdelavo papirja? — odgovoril zavestni vevški papirniški kolektiv sam. Spoznal je, da je v tem živa zgodovina njihovega dela in tudi obet za prihodnost: največje zaupanje žanjejo proizvajalcu z dolgoletno tradicijo in moderno tehnologijo — oboje pa je na Vevčah prisotno.«

To sicer drži, pa vendar se samo od zaupanja ne da živeti, sploh pa ne na konkurenčnem trgu. Kar se tiče ročno izdelanega papirja, prav gotovo drži, da z njim ne bomo ustvarjali kakega zaslužka, saj je to, da ga uporabljamo v velike reklame namene, ki prinašajo posle z ostalim našim papirjem, kar veliko in dovolj. Tudi če bi tisti del ročno izdelanega papirja, ki ga izdelamo po naročilih za prodajo, prodajali po ekonomski ceni, bi bil ta del prihodka v celotni delovni organizaciji majhen, skoraj zanemarljiv.

V. B.

Problematika, ki je vedno prisotna

Reševanju stanovanjskih potreb delavcev v Papirnici Vevče kot enemu osrednjih vprašanj socialne varnosti posvečamo veliko pozornosti. O stanovanjski problematiki smo že podrobnejše spregovorili na seji komisije za življenjske in delovne razmere, ki je bila v sklopu priprav na III. konferenco ZSS, ko smo obravnavali naloge sindikatov v socialni politiki in zagotavljal socialne varnosti delavcev.

Podatki o še nerešenih stanovanjskih problemih zaposlenih delavcev pa nam jasno kažejo, da kljub uspešnemu reševanju stanovanjskih problemov z dodelitvijo stanovanjske pravice za družbenega stanovanja le-teh še ne bomo rešili. Prav zato menimo, da je prav, da so prosilci stanovanj še posebej seznanjeni z možnimi načini reševanja stanovanjskih problemov. Načelo, da naj bi vsak delavec ob sklenitvi delovnega razmerja vedel, kdaj bo rešen njegov stanovanjski problem, je v naši delovni organizaciji dokaj jasno. Sredstva za izgradnjo stanovanj in dodeljevanje posojil združujejo na ravni delovne organizacije; dodeljevanje stanovanjske pravice pa poteka v skladu s sprejetimi SS o stanovanjskih razmerjih. Osnove in merila za dodeljevanje stanovanjske pravice so poznana vsem prosilcem,

sicer pa se o pravilnosti točkovanja prepričajo delavci sami. Elemente točkovanja sestavljajo: stanovanjske in zdravstvene razmere, delovna doba v in izven delovne organizacije, nočno delo, strokovnost in drugo. Z dosledno izpeljavo načela o lastni udeležbi pričakovalec stanovanj pa so naši delavci že dobro seznanjeni. Sicer pa se izvajanje stanovanjske politike navezuje na javnost dela ter na tesno sodelovanje IO OOZS posameznih TOZD in DSSS. Kljub izrednim rezultatom v letu 1981, ko je Papirnica Vevče kupila kar 17 družbenih stanovanj različnih velikosti in je bilo s tem rešeno 22 stanovanjskih primerov, med njimi tudi 3 socialni problemi, z uspehi ne moremo biti zadovoljni. Tako nam je nekaj perečih stanovanjskih problemov kljub prizadevanju IO OOZS ostalo nerešenih še do danes.

Morda še podatek, da smo v letu 1981 tekoče reševali vse prosilce individualnih gradenj in adaptacij. Tako je bilo dosedaj, kar je v skladu s planom in razpoložljivimi finančnimi zmožnostmi dodeljeno več kot 40 delavcem posojilo za gradnjo, adaptacijo ali nakup etažne lastnine. Kolikor se prosilci stanovanj odločajo za nakup etažne lastnine, pa so seveda možnosti za čim hitrejšo re-

šitev stanovanjskega problema veliko večje, na kar želimo še posebej opozoriti vse zainteresirane posilce stanovanj. Glede na to, da so nakupi etažne lastnine možni v neposredni bližini delovne organizacije, na Fužinah, je vsekakor enkratna priložnost, ki je ne kaže zamuditi. Res, da je potrebno prispevati za nakup finančna sredstva, ki so pridobljena s posojili v delovnih organizacijah, namenskim varčevanjem v LB-Stanovanjsko komunalni banki, sredstva iz natečaja SSS in druga lastna privarčevana sredstva. Zato v naši delovni organizaciji še posebej podpiramo nakup etažne lastnine in seveda v skladu s plani dajemo posilcem tudi posojila.

Morda bi veljalo spregovoriti še o običasnih nepotrebnih pojavih nasilnih vselitev, ko se naši delavci nasilno vselijo v prazno oz. celo vseljeno stanovanje (posamezniki se odločijo, da »prodajo« svoje staro pohištvo mlajšemu delovnemu tovarišu). Nasilna vselitev je kaznivo dejanje. V primerih nasilnih vselitev primerno ukrepamo. Vprašamo pa se, zakaj nasilne vselitev? Ali na škodo tistih, ki potrebljivo čakajo na dodelitev stanovanjske pravice?

Jasno je le eno, da vsega tega ne bi bilo treba, če bi imeli dovolj stanovanj.

R. J.

Še vedno je stanovanje pereč problem

Komisija za življenjske in delovne razmere delavcev v naši delovni organizaciji je za delavce iz drugih republik in avtonomnih pokrajin izvedla anketo z namenom, da bi ugotovili, kako živijo in se vključujejo med nas ti delavci.

V naši DO je zaposlenih okoli 300 delavcev iz drugih republik in pokrajin; od tega jih približno 10 % stanuje v našem samskem domu. Približno 30 % je delavcev, ki so si že uredili svoje življenjske in socialne razmere s tem, da so delovne organizacije dobili družbeno stanovanje, kupili stanovanje v etažni lastnini ali zgradili hišo.

V anketo, ki je imela namen ugotoviti v kakšnih življenjskih in delovnih razmerah živijo delavci iz drugih republik, je bilo zajeto 26 delavcev — približno 30 odstotkov takih, ki še nimajo urejenih vseh življenjskih razmer.

Največ anketiranih je iz SR BiH, sledijo SAP Kosovo, SR Srbija in SR Hrvatska. Poprečna starost anketiranih je 27 let. V naši DO so zaposleni od 3 do 5 let. Največ anketiranih ima dokončano osnovno šolo, potem jih je nekaj z nedokončano osnovno šolo, nekaj pa je takih, ki so si že pridobili naziv papirničarja v poklicni papirniški šoli. Večina anketiranih je že poročenih; imajo enega ali dva otroka. Po izjavah zaslужijo v poprečju 11.000 dinarjev, za življenjske stroške pa porabijo približno 70 % sredstev. Vsi anketirani so komunikativni in se dobro znajdejo ter jim slovenski jezik ne dela težav. Na delovnem mestu se dobro počutijo, razen nekaterih izjem, ki želijo napredovati na boljša dela,

Najvažnejše v življenju je, da najdemo človeka, ki ga ljubimo. Drugo, da imamo človeka, ki ga ljubimo in tretje, da je to ena in ista oseba.

M. S.

Ne teče reka, temveč voda. Ne minevajo leta, temveč mi.

Hervé Bazin

Približno polovica anketiranih je s toplim obrokom med delom zadovoljna. Tisti, ki niso zadovoljni, niso konkretno navedli, zakaj ne, vendar so odgovorili na splošno, da hrana ni dobra. Polovica si pripravlja kosilo in večerjo sama, polovica pa se hrani v naši restavraciji. Pritožuje se nad ceno hrane, kar pa je tudi razumljivo.

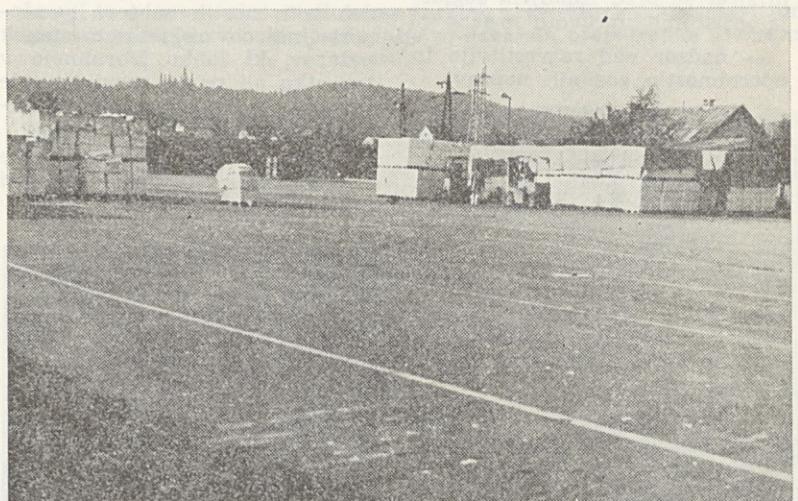
Letni dopust preživlja večina v svojem rojstnem kraju, za kar potrabi tudi regres za letni dopust.

Glede varstva pri delu so anketiranci zadovoljni, razen nekaterih manjših pripomb.

Iz ankete je razvidno, da se naši delavci iz drugih republik in pokrajin v glavnem dobro počutijo v sredini, kjer živijo in delajo, osrednji problem pa je še vedno reševanje stanovanjskih razmer.

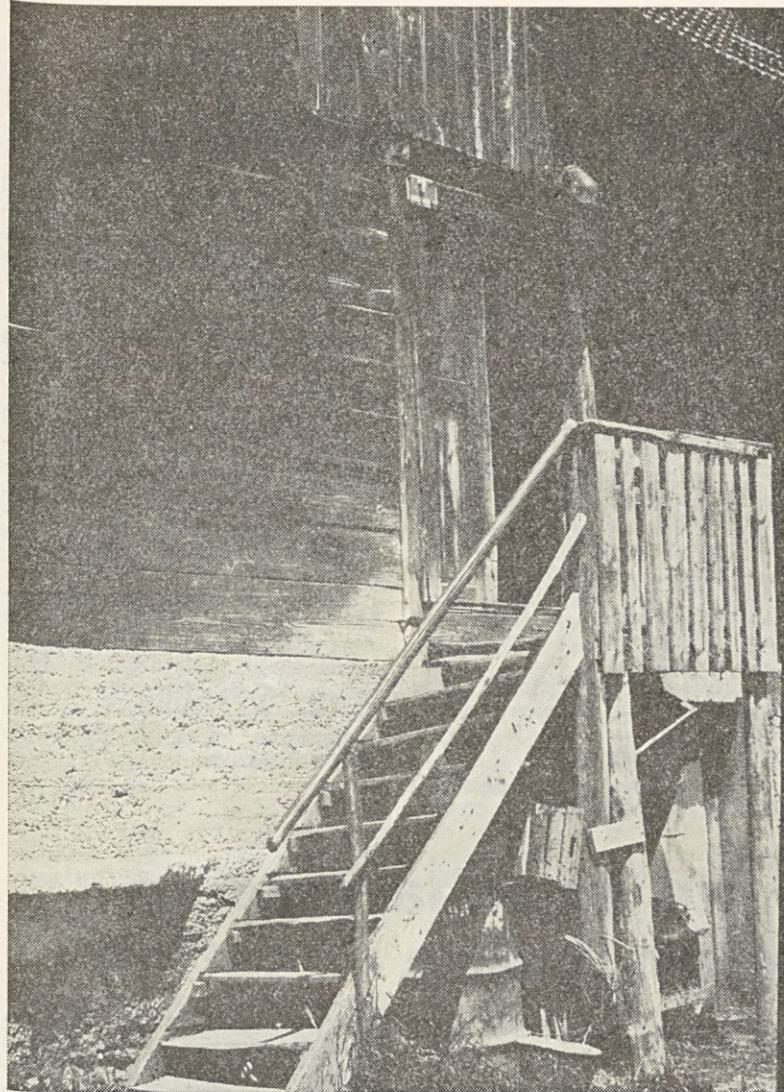
M. Ostoja

Surovine, surovine

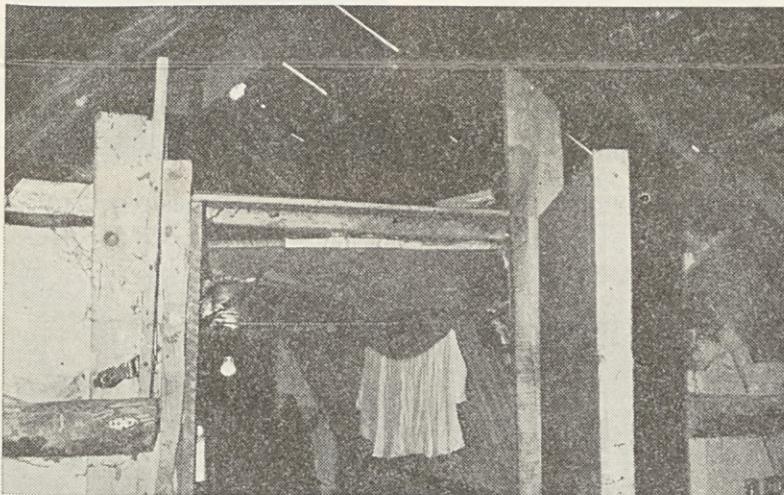

Komisija pri SISEOT, ki se večkrat mesečno sestaja, nam v okviru SOZD Slovenja papir kratkoročno odobrava potrebne zahtevane količine uvoza surovin. Te nam potem zadostujejo za nekajdnevno obratovanje oz. za nekajdnevni normalen program. Seveda gre celuloza »še vroča« k papirnim strojem; tako je pogled na skladiščno ploščad zadnjje čase izredno »prazen«.

V. B.

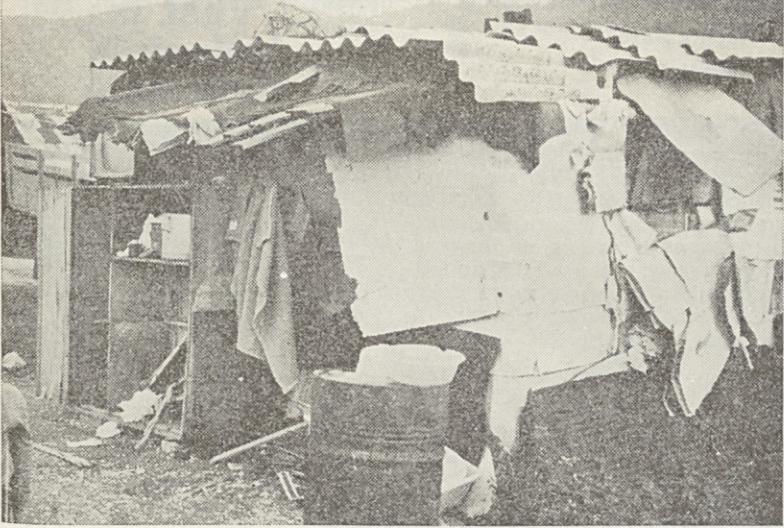

Vsek dan porabi za pot v službo naš delavec, tov. Vodnik, kar dve uri, če je vreme slabo, pa seveda še več. Z družino živi v lesenjači, ki že dolgo kliče po celoviti prenovi. Krajani kraja, v katerem biva tov. Vodnik, so pripravljeni pomagati z lesom, delom, potrebna pa je še pomoč s strani DO Papirnice Vevče, kajti tov. Vodnik je edini hranilec, družina pa je 4-članska. Morda se ob tem zastavlja vprašanje, zakaj se v toliko letih tov. Vodnik niti enkrat ni oglasil in prosil za popravilo tako dočrtejane »hišice«

Takole izgleda bivališče našega delavca, kjer je prostora komaj za najnujnejše, pa vendar živi v tem prostoru 4-članska družina. Da »priležeš« v takšno »stanovanje«, je potrebno kar dovolj spremnosti. Ob našem obisku je najmlajši član družine pridno spal; deklica, stara nekaj mesecev, še ne ve, kako si očka in mamica želite čisto majhno stanovanje, v katerega bi vsaj občasno posijalo sonce. Sedaj pokuka sonec le skozi špranje na strehi, a kaj, ko skozi te curlja tudi dež in veter najde tudi najmanjše

Seveda upamo, da bomo ob pomoči DO, kjer je zaposlena žena, rešili stanovanjski problem te mlade družine

V »papirnatih« baraki pod kašeljskimi hribi živi 4-članska družina. Oba starša sta zaposlena v Papirnici Vevče že dve leti. Na pobudo Izvršnega sveta občine Moste-Polje smo dolžni rešiti stanovanjski problem omenjene družine. Upajmo, da se bo tudi za ta problem našla vsaj garsonjera

Požarno-preventivna zaščita na delovnih mestih in v delovnem okolju

Različni tehnološki procesi zahtevajo ustrezne požarnovarnostne ukrepe. Vendar imajo vsi požarnovarnostni ukrepi ne glede na raznovrstnost tehnologije in na stopnjo požarnih nevarnosti skupen cilj v tem, da bi kar najbolj zaščitili življenga delavcev na delovnih mestih in premoženje, s katerim upravlja.

Organizacije združenega dela in druge organizacije ter državni organi urejajo požarno varstvo s pravilnikom o varstvu pred požarom, ki določa organizacijo varstva pred požarom, ukrepe, ki jih zahteva pogoji dela v organizaciji in način poučevanja delavcev.

1. Z organizacijskimi ukrepi določajo:

pristojnosti samoupravnih in drugih organov ter strokovnih služb organizacije ZD in dolžnosti teh organov za izvajanje požarno-preventivnih ukrepov;

dolžnosti in odgovornosti vodilnih in drugih delavcev za izvajanje požarno-preventivnih ukrepov v tehnološkem procesu dela in na delovnih mestih.

S požarno-preventivnimi ukrepi določajo:

oceno požarne ogroženosti na podlagi izračuna požarne obremenitve, ki jo predstavljajo posamezni objekti v tehnološkem procesu dela;

prisotne ter vzdrževanje gasilske in osebne zaščitne opreme;

— strokovno izobraževanje članov te enote;

— ukrepe v slučaju požara, ki morajo zagotoviti način alarmiranja požara (notranji in zunanj alarm);

— dolžnosti delavcev ob nastanku požara glede na zaustavitev proizvodnje in začetek gašenja;

— aktiviranje gasilske enote in drugih oziroma zunanjih gasilskih enot, ki so v načrtu oziroma po dogovoru določene za intervencijo;

— vodstvo gašenja ob sodelovanju strokovnih delavcev OZD;

— ukrepi za reševanje ljudi in evakuacijo premičnin;

— ukrepi za odstranitev nevarnosti, ki so prisotne (odstranitev posod z vnetljivimi tekočinami, plini in agresivnimi snovmi ter zaščita sosednjih objektov glede na nevarnost izžarevajoče vročine);

— naloge varnostne službe v slučaju požara;

— obveščanje vodilnih delavcev in pristojnih upravnih organov v slučaju požara;

— naloge gasilske straže med gašenjem in po gašenju;

— Vnetljive tekočine, gorljivi laki, topila in razredčila so zelo gorljivi in eksplozivni. Zato morajo biti spravljeni tako za dnevno uporabo kot v skladiščih v pred ognjem varnih posodah in v pred ognjem varnih prostorih takoj, kot je to urejeno s posebnimi predpisi.

— Delovne stroje je treba redno čistiti, mazati in pregledovati, da pravočasno preprečimo morebitni vžig.

— Električne naprave in svetila morajo biti v prostorih, kjer je prisotnost hlapov vnetljivih tekočin, plinov in gorljivega prahu, varni pred eksplozijo in v skladu z elektrotehničnimi predpisi. Po končanem delu je treba vedno izklopiti tok.

— Red in čistoča sta pogoj za preprečevanje požarov. Zato morajo biti postavljene na ustreznih mestih negorljive posode, kamor spravljamo odpadke, stroji in pro-

stori morajo biti po končanem delu očiščeni, prehodi med stroji, redni in zasilni izhod na hodnikih pa prosti, da bi bila v primeru požara mogoča hitra intervencija gašenja in omogočen hiter izhod zaradi požara ogroženih ljudi.

— Variti smemo le na mestih, ki so popolnoma očiščena gorljivih odpadkov in ne v bližini skladov gorljivega materiala ali drugih gorljivih snovi. Na mestih, kjer varimo, mora biti poskrbljeno za ustrezone gasilne naprave in gasilna sredstva. Če eden navedenih pogojev ni izpolnjen, varjenje ni dovoljeno. Varilec mora znati gasiti, če pride do vžiga.

Kurilne naprave je treba večkrat pregledovati, da ne bi povzročile požara.

— Kajenje vedno prinaša skrite nevarnosti. Zato je treba poosrtiti režim kajenja, tj. kje je kajenje dovoljeno in kje ni.

— Vsi zaposleni na delovnih mestih morajo poznati zvočni

znamki, ki naznana požar, znati morajo gasiti s priročnimi sredstvi, ki so pripravljena za gašenje in začeti z gašenjem takoj, ko so opazili požar.

— Gasilne naprave in drugi gasilni pripomočki morajo biti na vidnih mestih in dostopni ob vsakem času.

— Občasen požarnovarnostni pregled strojev in delovnih prostorov je nujen zato, da bi pravočasno odpravili vse tiste nepravilnosti, ki so lahko vzrok za nastanek požara. Tak pregled pa lahko napravi le strokovna oseba.

Le z osveščanjem in v večjo požarnovarnostno kulturo delavcev ter občanov bomo prihranili milijarde, ki jih goltajo katastrofalni požari, katerih povzročitelj je v zadnjem času človek in njegov malomaren odnos do delovnega mesta in okolja.

J. V.

Dva izjemna uspeha vevške gasilske tekmovalne desetine

Člani našega Industrijskega gasilskega društva so se v letošnjem letu udeležili treh večjih, skoraj obveznih tekmovanj, in kljub nadpoprečni starostni strukturi tekmovalcev dosegli najvidnejše rezultate, odkar tekmujejo za podobne ocene in naslove.

27. septembra 1981 so gasilci tekmovali z industrijskimi gasilskimi društvimi Občinske gasilske zveze Ljubljana Moste-Polje. Med sedmimi ekipami so z veliko prednostjo premagali vse druge nastopajoče ekipe, kar jim ni uspelo že nekaj let. Premagali so vse tri izredno močne ekipe z Saturnusa, Kolinske tovarne, Teola in Izolirke. Dosegli so 852,1 točke in bili z najboljšim časom prvi, pri vaji z motorno brizgalno s 70,9 negativne točke, prav tako tudi prvi v štafetnem teku z ovirami s 77 negativnimi točkami. Vse druge tekmovalne ekipe so dosegle mnogo slabše čase, kar predstavlja tudi mnogo več negativnih točk, zato je uspeh tem pomembnejši. Le gasilci iz Sostra so bili za tri točke boljši od naših, vendar je ta ekipa tekmovala med prostovoljnimi in ne med industrijskimi gasilskimi društvimi. Sostro je znano ne samo v naši občini, temveč tudi v SR Sloveniji kot ena boljših tekmovalnih enot.

4. oktobra 1981 pa se je naša gasilska desetina udeležila podobnega tekmovanja za pokal mesta Ljubljane in ponovno osvojila I. mesto med industrijskimi gasilskimi društvimi vseh petih ljubljanskih občin. Pravico sodelovanja na tem tekmovanju so imela samo prva moštva posameznih OBGZ, zato so v finalu tekmovali tri ekipe, in sicer: PIVOVARNA UNION, tovarna DEKORATIVNIH TKANIN in PAPIRNICA VEVČE.

Tudi na tem tekmovanju smo pri vaji z motorno brizgalno dosegli najmanj negativnih točk — skupaj 82, v štafetnem teku pa 91 točk in bili na koncu z 826,9 točkami prvaki tega tekmovanja pred tovarno Dekorativnih tkanin — 819,5 točke ter Pivovarna Union — 784,5 točke.

Tekmovanje se je odvijalo na izredno mokrem ter blatnem tekmovališču v Ljubljani, zato ima uspeh še večji poudarek.

V dveh tednih smo torej osvojili dva pokala za I. mesto, mesece junija pa smo z nekoliko slabimi pripravami na tekmovanju industrijskih gasilskih društev slovenskih papirnic osvojili tretje mesto, kar je prav tako dober uspeh.

Poudariti moramo, da so tekmovalci naše tekmovalne desetine v prečagu stari več kot 40 let,

zato nam tudi strokovnjaki za take uspehe dajejo izjemna priznanja.

Desetina je zelo kompaktna, odlično izvedbana ter homogena, kar vse daje pečat tem uspehom.

Desetino so zastopali naslednji tekmovalci:

Hribar Slavko

Močnik Stane

Pavlič Anton

Skrubelj Franc

Štamcar Viktor

Lorbek Bojan

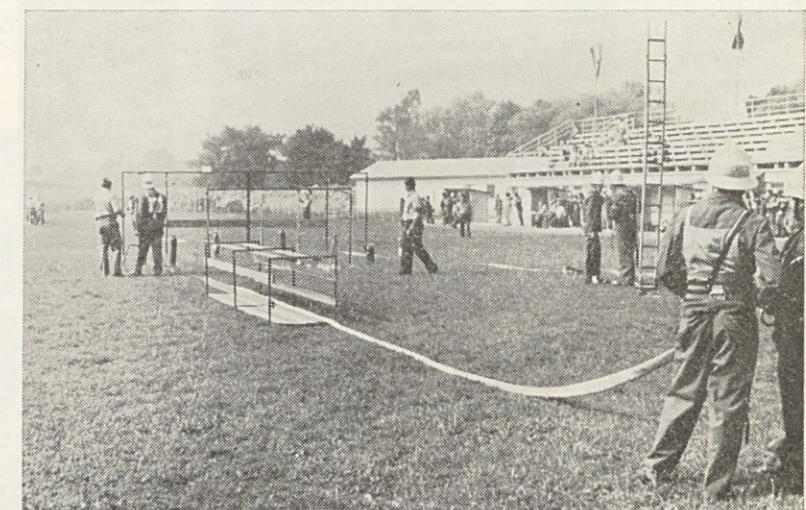
Anželj Martin

temveč popravili tudi starostno strukturo celotnega gasilskega kadra. Nekoliko mlajši so le v poprečju poklicni gasilci, ki pa ne kažejo zanimanja za vstop v tekmovalno desetino.

Samoupravni organi DO so z delom vevških gasilcev, predvsem tekmovalcev, zadovoljni, saj so lahko za zgled tudi drugim organizacijam in športnikom, ki pogostokrat ne dajejo tistih rezultatov, kot jih od njih pričakujemo.

Za nagrado in dosežene uspehe v letošnjem letu bo tekmovalna destinata odsila na dvodnevno strokovno ekskurzijo v reško tovarno papirja.

J. V.

Del tekmovalne vaje

Podgorelec Mirko

Rupnik Jure

Kurent Leon

Vest iz Velaninih tedenskih novic

Desetar in trener tekmovalne desetine pa je že dolgo vrsto let tov. Mirko Škvorc. Vsi zgoraj navedeni tekmovalci delajo v tri ali štiri izmenske turnusy; zelo težko se zaradi takega načina zberejo vsi na vajah, pa vendar najdejo toliko časa, da se za vsako posamezno tekmovanje vestno in načrtno pripravijo.

Resnost dela je poglavitni razlog za uspehe, ki so jih v letošnjem letu dosegli, zato jim moramo dati vsa priznanja za dobro pripravljenost tudi v slučaju požarov ter drugih možnih elementarnih nesreč, za katere so dobro pripravljeni tako telesno, fizično kot strokovno. Velika škoda je le, da mlajši člani delovne organizacije ne vstopajo v vrste gasilcev, ker bi lahko na ta način pomladili ne samo tekmovalno desetino,

V sredo, 7. oktobra, bilo je okoli devete ure, jo je na službeno pot v Svilanit Kamnik mahnil tehnični desinater Marko Hribar.

Obnašal se je skoraj stabilizacijsko. Resda bi lahko odšel peš, toda Mare ne bi bil Mare, pa je zajahal poni kolo in odkolovratil v Kamnik. Nazaj je bil kmalu po poldnevu, menda zato, ker cesta visi proti Ljubljani. Nalogo je uspešno opravil.

Nič dnevnice, nič kilometrine. Je to sploh kakšna službena pot?

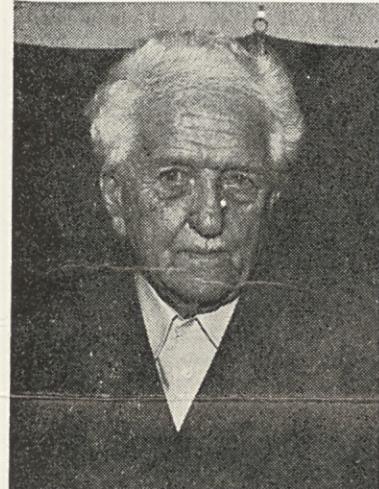
Gasilni aparati opremljeni z navodilom za ravnanje

Julij Mayer — devetdesetletnik

Le kdo na Vevčah ga ne bi poznal?

Ne tako dolgo tega je še vzravnan in ponosno hodil okrog. Zadnji dve leti mu bolezen ni več dovoljevala kakih naporov, zato smo ga tudi videvali poredkeje.

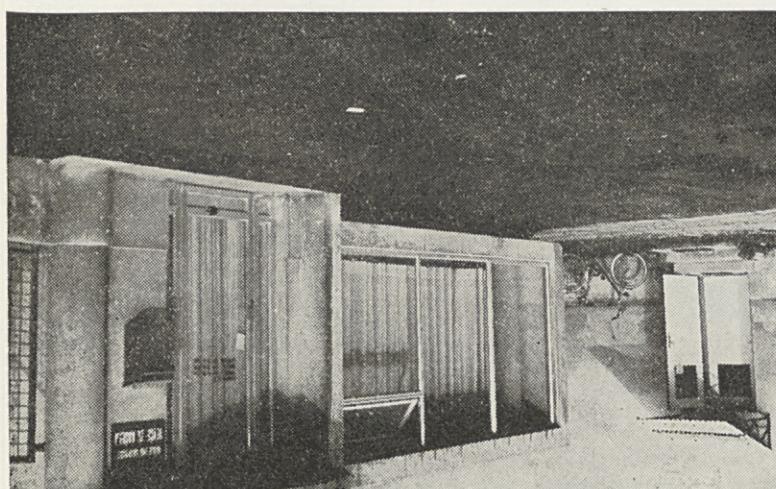
Julij Mayer se je rodil v Ajdovščini. Življenje ga je krepko kobil in prekalilo. Šel je skozi boj za narodne pravice Slovencev; iz gimnazije se je moral preusmeriti na učiteljske v Kopru in v Gorici. Prvo svetovno vojno je preživel, a komajda, kot vojak; bil je ranjen v Galiciji. Le redkokdo je preživel 6. in 9. ofenzivo na Krasu; tovariš Mayer jo je. Bil je tudi Maistrov borec na Korškem. Tam, v Šentjanžu v Rožu, je bil do plebiscita upravitelj šole in tudi živiljensko družico si je našel tam. Iz zasedenega Korškega ozemlja sta potem skupaj prišla v Zgornjo Tuhinjsko dolino pri Kamniku, kjer je tovariš Mayer učiteljeval. To je bil kraj, štiri ure hoda oddaljen od, lahko bi rekli, vsega — zdravnika, trgovine itd. In v tistih časih prevoza ni bilo. Imel pa je to zadovoljstvo, da so ga okoliški ljudje imeli nadvse radi.

Tudi v Dobu, kjer je potem pred vojno 17 let učiteljeval, so ga vsi vzljubili in nikakor se niso mogli sprijazniti z njegovim odhodom leta 1946 na Vevče. Kot učitelj, kot je sam dejal, o papirju ni imel pojma. To znanje si je pridobil šele z dodatnim izobraževanjem. Tovariš Mayer je bil ustanovitelj papirniške šole na Vevčah. Tako je tudi postal prvi vodja te naše šole. Leta 1954 se je upokojil, a je vse do 1962. leta še honorarno delal na šoli kot prosvetni svetovalec. Tedaj je bil na šoli tudi enoletni oddelek, kjer so se za poklic papirničarja izobraževali odrasli iz cele Jugoslavije. Veliko različnih mnenj in karakterjev je tov. Mayer uspel uglasiti v isto melodijo. Seveda pa so mu bili vedno najbolj pri srcu mladi ljudje, ki so bili njegov pogled v prihodnost.

Omembe vreden je tudi velik delež Julija Mayerja v razvoju čebelarstva tako na Slovenskem kot v širši družbi, za kar je prejel odlike Antonia Janše I. stop-

Vida B.

Končno je dvorišče pred vhodom v pisarno krajevne skupnosti Vevče-Zg. Kašelj tudi dobilo novo oblogo — asfaltno

nje. S čebelarjenjem se je začel ukvarjati že kot šestnajstleten fantič, torej leta 1907. Leta 1922 je pričel objavljal svoje poučne in vzgojne članke v Slovenskem čebelarju, v katerem je leta 1929 objavil članek ČEBELA IN CVET, s katerim je prvič predstavil svojo ugotovitev: sestava cveta.

Clovek skoraj ne more verjeti svojim očem, ko lista njegove skrbno zbrane zapise, iz katerih je razvidno, da je bil viden strokovni pisec in predavatelj naprednih čebelarjev. Njegovo pionirske delo je bilo tudi zreja in odbira matice, ki je šlo celo preko naših meja. Leta 1934 je Julij opravil izpit čebelarskega mojstra in izvedena za čebelje bolezni. Njegova doganja so sad resnično ostrega opazovanja narave in živiljenja čebel samih. Tudi sam jih je vedno gojil, saj je imel na primer v Dolu kar tri čebelnjake. Med je bil in je še vedno dnevno na njegovem jedilniku. In upala bi si trditi, da je prav gotovo tudi zaradi medu tovariš Mayer kljub devetdesetim letom še vedno mladosten. Njegov nasmeh je mlašeniški, oči se nam nagajivo smejo, je izredno prijeten sogovornik z neverjetnim spominom, ki ni niti malo zamegljen, ampak kristalno bister, le sluh mu je zadnja leta oslabel in srce je malo opešalo.

Pa tudi sicer je bil Julij Mayer izredno ustvarjalen v vseh svojih hobijih. Njegovo stanovanje krasijo umetno izrezljani predmeti, ki so plod nič kolikih ur izredne natančnosti in potrebljivosti. Je tudi navdušen filatelist z albumi redkih svetovnih zbirk. Stiriintrideset priznanj je prejel za svoja dela tovariš Mayer; zadnje je bila zlata plaketa letos junija iz Tržiča, kjer je razstavljal zbirko znamk mineralov in fosilov. Ob osmemdesetletnici Slovenskega čebelarja pa je dobil visoko čebelarsko priznanje — ZLATO PLAKETO — za ustvarjalnost na tem področju.

In ne nazadnje, Julij Mayer je celih 26 let vodil našo sindikalno knjižnico. To delo je opravljalo z velikim veseljem in ljubezni, kot vse, česar se je pač lotil.

Še marsikaj bi lahko napisala o njegovem izredno plodnem, polno izpopolnjenem živiljenju. Ob tem vsem pa je ta veliki mož stal skromen, dober in pošten. Svojo bogato jesen živiljenja preživila na Vevčah s svojo ženo, ki mu je že 62 let živiljenjska družica, za poprestitev pa poskrbijo sin, dve vnukinja in trije pravnuki. Kljub skromnosti je v njunem stanovanjem tolikšno, neprecenljivo bogastvo in obdaja ju toliko človeške sreče, da bi jima jo marsikdo kar zavidal.

Juliju Mayerju čestitamo za visok živiljenjski jubilej vsi vevški papirničarji z željo, da bi v zdravju in zadovoljstvu preživel še veliko let in bil tako srečen tudi v svoji poslednji jeseni. Za njegovo neizmerno bogato minuloto delo smo mu iskreno, iz srca hvaljeni.

Vida B.

Kako dolgo bodo tovarniški zunanji prostori in naselje Vevč še v temi

Že nekaj let opozarjam, da so tovarniška dvorišča, transportne poti ter prehodi v nočnem času izredno slabo osvetljeni. Posledice take razsvetljave so tudi vzrok za nesreče pri delu, oviran je transportni promet, kvaliteta dela je slabša in pojavlja se tudi druge težave, ki posegajo v druž-

beno samozaščito.

Radi bi vas seznanili z meritvami, ki so bile izvedene 16. 9. 1981 v nočnem času.

Izmerjena so bila vsa zunanje mesta tako v sami tovarni, kakor tudi v bližini tovarne v samem naselju Vevče.

Razsvetljava bi v večini primerov morala biti v mejah standardov, kar velja predvsem za površine, kot so območje dvigal, nakladalne in razkladalne rampe, vhodi v zgradbe, transportne poti, kjer se odvija transport, skladišča, prehodi preko mostov, stopnišča in prehodi preko javnih poti.

Na teh površinah bi morala biti zagotovljena stalna razsvetljava, kar zakon o varstvu tudi predpisuje za varno gibanje oseb na deku.

Da bi se zagotovili normalni pogoji, bo nujno potrebno izdelati sanacijski program, ki bo zajel kompleksno področje in na strokovni način rešil problem zunanje razsvetljave.

JUS standardi predpisujejo za tovrstna področja, kjer je bila razsvetljava izmerjena, od 30 do 50 Lx osvetlitve. V ilustracijo naj povemo, da so npr. ameriške norme za taka področja 100—200 Lx. Podobne vrednosti za razsvetljavo imajo tudi švicarske in nemške norme, ki natančno opisujejo, koliko svetlobe je potrebno, kakšna naj bo ta svetloba, katera svetloba najbolj odgovarja in je obenem tudi najbolj ekonomična.

Naša DO je prav gotovo tipična DO, kjer so zahteve po strokovno izvedeni razsvetljavi velike, to je v vrsto fizioloških obremenitev. Strokovno bo zato potrebno rešiti problem razsvetljave v okviru celotnih potreb DO in njene okolice.

Če izhajamo iz rezultatov, dobivenih pri meritvah, ter iz ocene stanja, lahko zaključimo, da se bo v zimskem in meglem obdobju povečal padec proizvodnje, povečala fiziološka obremenitev delavcev, posledice so lahko tudi nesreče pri delu in to vse zato, ker niso zagotovljene varne delovne razmere, ki jih predpisujejo zakon o varstvu pri delu, pravilniki in standardi.

V. J.

Rezultati meritve:

	Izmerjeno v Lx	Norma v Lx
1. Železniška proga vzdolž skladnišča kaolina	1	30
2. Območje dvigal v prostoru za razkladanje	3	50
3. Vratarnica poleg sam. domov	0	30
4. Nakladalna rampa pri V. PS	2	50
5. Zunanji prostor za celulozo nasproti V. PS	0	30
6. Dvorišče pred kovinsko delavnico	5	30
7. Zgornji in spodnji vhod v oddelek za premaz	0	50
8. Zgradba IV. PS ob Ljubljanicu	2	30
9. Transportna pot med strojno dodelavo in zgradbo II. in III. PS	30	50
10. Transportna pot pri OA	2	50
11. Dvorišče voznega parka	3	30
12. Vogal stavbe pri VETI	8	30
13. Transportni prostor pri skladnišču tapet	6	50
14. Transportna pot med V. PS in premaznim oddelkom	5	50
Zunanji tovarne		
1. Sredina ceste pod gostilno Gašperlin	2	30
2. Železniški most — sredina	7	30
3. Ploščad pri vratarnici ob mostu	18	50
4. Cestišče nasproti gasilskega doma	40—65	50
5. Pločnik pred upravnim poslopjem	1	30
6. Rampa ter industrijski tir pri skladnišču papirja na Vevčah	2	30
7. Parkirni prostor med trgovino VETA in samopostrežno trgovino	ni osvetljen	
8. Ploščad pred poslopjem restavracije Vevče	ni osvetljen	

Ugotovitve

Celotni kompleks tovarniških zunanjih prostorov je preslabo osvetljen, precej manj od potrebnih svetlobne moči, s katero bi zagotovili tovarni:

— varen in učinkovit notranji transport;

— varno gibanje delavcev v včernih in jutranjih urah;

— varstvo delavcev, ki bedijo nad varovanjem premoženja;

— varstvo zaposlenih v času povezane megle, ki je na tem območju dokaj intenzivna.

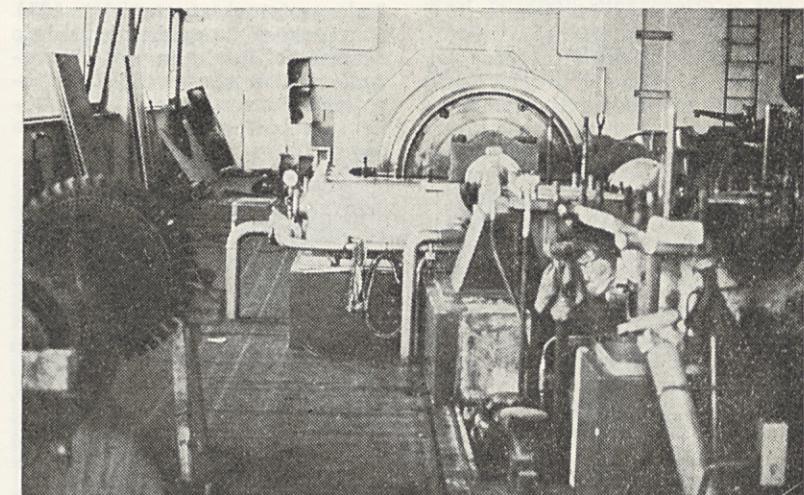
Povedati moramo, da:

— se ne zamenjujejo pregorele žarnice,

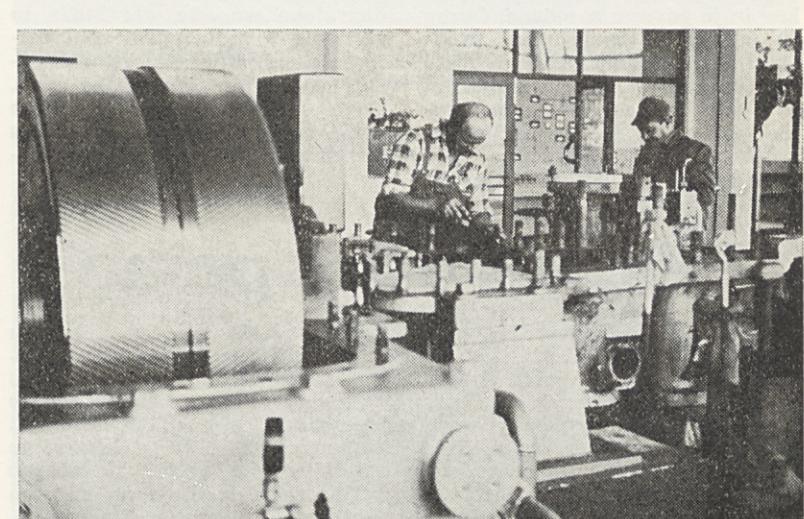
— svetlobna telesa so neustrežna,

— lokacija svetilk ni povsod pravilno izbrana, ker le-ta ne pokriva tiste površine, ki bi morala biti osvetljena,

— čiščenje svetlobnih teles se ne opravlja niti tam, kjer je to dostopno.

Tudi v naši toplarni je bilo potrebno razstaviti, pregledati, očistiti, obnoviti in ponovno aktivirati parno turbino z reduktorjem in električnim generatorjem, da bi nam še nadalje proizvajala prepotrebne kilovatne ure

Vsa, tudi najbolj zahtevna dela, so skupaj s serviserjem proizvajalcem naprave opravljali samo naši delavci, in sicer po 12 ur dnevno vse dni, od pričetka remonta do aktiviranja turbine. Na fotografiji Milko Janežič in Avgust Sevšek

A. Zagore

6. septembra letos je odšla v pokoj naša sodelavka Ana Grm

Tovarišica Ana se je rodila 5. septembra 1921. leta v Gornjih Praprečah pri Trebnjem. V naši delovni organizaciji se je zaposnila 12. novembra 1962. Svoje naloge snažilke je ves čas do upokojitve vestno opravljala. Želimo ji, da bi si odpocila in v zdravju uživala v krogu domačih še vrsto let.

V. B.

V spomin

Ivo Sonc

S severa in juga, vzhoda in zahoda — povsod je slišati ječanje oroselih dreves, ki slutijo najhujše — SMRT.

S trpko bolečino v srcu smo vsi, ki smo ga poznali, sprejeli vest o njegovi nedeni smrti. Z njim kakor da odhaja košček papirne zgodovine.

Inženir Ivo Sonc-Zdenko, borec Šlandrove brigade, je bil tudi član kolektiva vevških papirničarjev; sicer že dolgo tega — leta 1947 — je urejal naše personalne zadeve, potem pa je združil delo v Papirnici

Količovo, kjer je bil dolgo vrsto let direktor. Po upokojitvi je več ali manj ljubiteljsko kar nekaj let vodil uredništvo informativnih glasil SOZD Slovenija papir. Nam, vevškim papirničarjem, pa je ostal zvest ves čas, vse do svoje prezgodnje smrti, v komaj dopolnjenem šestdesetem letu. Vsa ta leta nazaj je s svojimi domiselnimi emigrantskimi prispevki popestril zadnjo stran številke našega internega glasila. Njegove križanke so bile izvirno papirniške, sestavljeni z veliko mero natančnosti in prepletene z ljubeznijo do tega posebnovrstnega hobija. Za njim ostaja na naših zadnjih straneh črna praznina, ki je zaradi njegove prerane smrti ne bomo uspeli tako hitro zapolniti.

Odšel je mož, poštenjak, dobrčina, borec, ki je za življena izpolnil svojo dolžnost kot človek. Za njim ostaja spomin, lep in svetel.

SLAVA NJEGOVEMU SPOMINU

Njegovim najbližnjim in vsem sorodnikom naše iskreno sožalje in globoko sočustvovanje!

Uredništvo

V SIGNALIH SMO PREBRALI ZA VAS

Razširjena RATC Moste kmalu v obratovanju

Kmalu bo končana razširitev prve polelektronske telefonske centrale sistema Metaconta 10 C v Jugoslaviji. Moščanska centrala, ki je krmiljena s procesorjem, je bila vključena v promet maja leta 1974 in predstavlja pomembno prelomnico v uvajanju novih in bolj zanesljivih telekomunikacijskih naprav. Začetna zmogljivost je bila 4000 telefonskih priključkov. Zaradi hitrega razvoja na območju občine Ljubljana Moste so se prav kmalu pokazale potrebe po novih telefonskih priključkih. Nova naselja v Mostah, predvsem pa Stepanjsko naselje Nove Jarše in sedaj Fužine, so narekovala čimprejšnjo gradnjo novih priključkov. Zato so se septembra 1979 začela dela na razširitvi RATC Moste. Izvajalcu del Iskri in ekipi PTT delavcev gre priznanje, da so dela kljub številnim objektivnim težavam dobro napredovala. V dveh letih so razširili centralo za 8800 priključkov, tako da ima RATC Moste sedaj zmogljivost 12.800 priključkov in je povsem zasedena. Okrog 20 odstotkov zmogljivosti predstavljajo tako imenovani dvojčki.

Z vključitvijo novih kapacetov in s prehodom na šestmestne klicne številke pa je bilo treba načrtnikom ponovno spremeniti njihove klicne številke. Prvič je bilo

treba spremeniti številke 1600 načrnikom ob vključitvi nove centrale v promet, se pravi leta 1974. Naročniki so že dobili obvestila o spremembah številk in to tudi razumevanju upoštevajo, če seveda odštejemo nekatere, ki jim take spremembe niso po godu, pa čeprav vedo, da drugače ne gre.

Dela na preključitvah so se začela 22. avgusta in po tem datumu naročnike ni mogoče več klicati na stare številke. Podjetje za PTT promet Ljubljana je ob tej priložnosti izdalо tiskani dodatek k telefonskem imenu. Dodatek obsega štirinajst strani, v njem pa so vse spremembe. Naročniki iz Most ga prejmejo brezplačno, vsi drugi, ki imajo stike z njimi, pa ga lahko brezplačno dobijo na poštah v Mostah.

Z razširitvijo RATC Moste je tako uresničena še ena naloga, za občino Ljubljana Moste-Polje pa pomeni razširitev precejšnjo obogativitve, saj bo razširjena centrala pokrila Stepanjsko naselje, ko bo dograjeno omrežje, del Fužin in področje v industrijski coni oziroma desno stran Smartinske ceste. Leva stran Smartinske ceste, Nove Jarše in Kodeljevo bodo prišli na vrsto, ko bo zgrajeno oziroma razširjeno krajevno kabelsko omrežje.

Solidarnostna pomoč

8. oktobra je, lahko bi se reklo, nenadoma, prispela v tovarno kompozicija 33 vagonov!!! Od tega je bilo 19 vagonov ruske mešane celuloze, 6 vagonov sulfatne švedske celuloze, 1 vagon sulfitne celuloze iz NDR, 1 vagon galuna in 6 vagonov celuloze iz Sremske Mitrovice.

To je pravo veselje v tem času, a to veselje je le bilo malce skajljeno zaradi izredno zaostrenih pogojev hitrega raztovarjanja vagonov. Zakonski roki raztovarjanja najbrž niso upoštevali mož-

nosti, da lahko pride naenkrat za raztovoriti cela kompozicija vagonov in ne samo dva ali trije. Čas raztovora je kratak in velja za vse vagone, ne glede na število, kazni pa so kar hude. Ker si konkretne zadeve nismo uspeli pravčasno bolje organizirati, je na en sam dan padlo ogromno raztovarjanje. No, delo je bilo dovolj hitro opravljeno, za kar pa gre še posebej zahvala delavcem, ki so iz proizvodnih temeljnih organizacij prisločili transportu na pomoč.

V. B.

Družbena samozaščita v OZD

In če na koncu sklenemo obravnavo o DSZ, lahko ugotovimo:

— Da je DSZ naloga vsakega subjekta, da se neposredno vključi v proces in sistem DSZ, da je to njegovo redno vsakodnevno pomembno opravilo in da je to pot negacije policijske države.

Tam, kjer delovni ljudje in občani ne bodo kos nekim večjim in zapletenijim problemom varnosti in zaščite, bodo ukrepali varnostni organi in njihove strokovne službe, ki pa se morajo spričo tega tudi kadrovsko, strokovno in tehnično nenehno do grajevati in izpopolnjevati.

»Za našo sodobno samoupravno družbo je značilno, da se organiziranje zaščite družbe pred pojavi, ki se nehote vsiljujejo in ogrožajo samoupravni sistem, razvija dosledno s podružbljanjem vseh funkcij družbene samozaščite.«

Obstoječi specializirani organi in sistemi obrambe in zaščite, kot je armada, milica, organi in spekcijskih služb, organi družbenega kontrole ter drugi v sistemu SLO in DSZ, se ne spreminja; nasploh, imajo prvotne, tako imenovane klasične funkcije in naloge, so pa v našem družbenopolitičnem sistemu postavljeni pred dejstvo takšnih družbenih odnosov, ki jih postavljajo v položaj organov in organizacij služb samoupravno organiziranih delavcev in občanov in da za njihov račun in integrirano z njimi kot strokovnjaki uresničujejo družbeno samozaščito v interesu celotne naše demokratične samoupravne socialistične družbe.

Taka zasnova podružbljanja DSZ se mora razvijati korakoma z našim družbenopolitičnim in družbenoekonomskim razvojem, sicer bi lahko prišlo do birokratizacije celotnega sistema DSZ. 13. seja CK ZKJ je o tem sklepa in se dobesedno opredelila za naslednji koncept:

»Uresničevanje varnosti družbe na principih DSZ je sestavina celotne borbe ZK in ostalih organiziranih socialističnih sil za večanje vloge delavskoga razreda in družbenega položaja delovnega človeka; s podružbljanjem opravil varnosti in zaščite postaja de-

lovni človek nosilec tudi te življenske funkcije naše socialistične družbe in prav zato je to revolucionarni družbeni proces ter trajni interes delavskoga razreda, delovnih ljudi in občanov, vseh naših narodov in narodnosti!« (13. seja CK ZKJ leta 1975).

Izhajajoč iz teh stališč, vloge in pomembnosti DSZ kot funkcije samoupravne socialistične družbe, se morajo vsi njeni nosilci, posebno pa delavski razred na čelu z ZK in SZDL, organizirati in usposobiti tako, da bosta zasnova in sistem DSZ v praksi zaživelia čim preje in da bosta zares čim preje postalna družbena funkcija, integrirana v sistemu celotne socialistične samoupravne družbe in da to postane kri in meso tudi naše organizacije združenega dela in kranjanov.

Franc Sotlar

Birokracija

Birokracijo spremljajo toga hierarhična lestvica in pretirane pravne norme, kar zelo pogoste zavira učinkovitost. Spričo svojih visokoletečih odredb je najpogosteji nič več in nič manj kot »tovarna papirja«.

Zgodovinsko je birokracija vendar pokazala tudi koristne posledice. Dala je podporo zakoniti oblasti, z omejevanjem struktur je praktično rešila vsakovrstne probleme.

Vendar je birokracija temeljito zanemarila človeka. Povečala stvarilnost, a to na škodo socialnih vrednot, zanemarila je možnost, da posameznika zaposli skladno z njegovimi zmožnostmi. Na svoj način je ustvarila urejene razmere in in možnost pregleda nad prihodnostjo, ne more pa se prilagodi tehničnemu napredku, ne more tekmovati z domiselnimi ljudmi. Je toga in ta togost ji preprečuje, da bi se ujela s težnjami dinamične družbe. Tako je birokracija dandanes nekaj, kar ne more spremeniti svojih ciljev in sta ji prihodnost ter preteklost enaki.

Union Postale

L 105, št. 6/1980, št. 173 AL

Skrb za zbiranje surovin, sploh pa papirja, bi nam morala priti že v kri in meso, skrb za lepo urejeno okolje pa prav tako. Ne eno in ne drugo pa ne bi mogli trditi za nas ob pogledu na ti dve fotografiji, ki sta zelo sveži in jasno se vidi, kje sta posneti

Redna letna knjižna zbirk Redna letna knjižna zbirk Prešernove družbe

Pred obletnico rojstva dr. Franceta Prešerna, ki jo slavimo 3. decembra, je Prešernova družba spet izdala svojo redno letno knjižno zbirk. Ta, gosto na najcnejšo zbirk na Slovenskem, vezana v platno, z večbarvnim ščitnim ovitkom (broširan je le koledar) in tiskana na brezlesnem papirju stane vsega 450 dinarjev. Če ne potrebujete trdih platnic in boljšega papirja, se lahko odločite za broširano izdajo, ki stane le 350 dinarjev.

Naročnino lahko plačate tudi v dveh obrokih.

Vendar to ni vse, zaradi česar na izid zbirke opozarjam tudi člane našega kolektiva. Skrbno izbrano in mikavno branje je vredno, da bi ga imeli v vsaki družini:

1. Prešernov koledar za leto 1982 — knjiga velikega formata z okrog 200 stranmi prinaša poleg koledarskega dela, opremljenega z barvnimi reprodukcijami slik Maksima Gasparija, vrsto aktualnih članov, ki bodo prav gotovo pritegnili vsakega bralec: Veko Slav Grmič razpravlja o mestu kristjanov v naši samoupravni socialistični družbi, Jože Smole nam razgrinja podobo današnjega nemirnega sveta, Anton Trstenjak kritično razmišlja o grozeči sili porabniške družbe in samomoru, Ivan Seidej pa primerja staro in novo kmečko in sodobno ljudsko arhitekturo. Tu so še: Jože Dolenc — Ob štiristoletnici Gregorijanskega koledarja, Janez Gregory — Tudi pri nas je živalstvo ogroženo, France Adamič — Spomini na brata Louisa Adamiča, pa še pesmi in kratka proza sodobnih slovenskih ustvarjalcev — Vladimirja Kavčiča, Miška Kranjca, Pavleta Zidarja, Karla Grabeljška, Toneta Svetine, Mila Mikelna in drugih.

2. Ta glavna Urša — privlačna lahkonota pripoved znanega slovenskega romanopisca Smiljana Rozmana, napisana v obliki dnevnika predstavnice sodobne šolske mladine.

3. Ljudje pod Osojnikom — delo, v katerem nam pisatelj France Bevk z enkratnim mojstrstvom in umetniško tenkočutnostjo prikaže usodo svojih rojakov, kmetov, dnarjarjev in drugih hribovskih prebivalcev.

4. Po jamborni cesti... v mesto na peku — na bogatih pričevanjih osnovan kulturnozgodovinski zapis dr. Miroslava Pahorja ob sodelovanju Ilonke Hajnal. Knjiga pripoveduje o stari rimski cesti pod Nanosom, po kateri so od nekdaj prevažali les proti Trstu.

5. Hitro pripravljanje jedi — priročnik, ki daje sodobnim mladim kuharicam in kuharjem v roke napotilo za hitro pripravljanje okusnih jedi. Napisala ga je priznana avtorica tovrstnih del Andreja Grum.

Če se še niste odločili za nakup, vam priporočamo, da zbirko naročite pri našem poverjeniku Prešernove družbe tov. JANEZU JEREBIČU v delovodski pisarni. Lahko pa jo naročite tudi direktno na naslov: PREŠERNOVA DRUŽBA, Ljubljana, Borsetova 27.

Knjige lahko plačate v dveh mesečnih obrokih.

Če je treba, poskrbi za čistočo na dvoriščih in poteh tudi Franc Pavšič (levo), preddelavec progar, kateremu ni težko prijeti za katerokoli delo. In metla sploh ni tako težka, pravi; Safet Huskić pa je tudi pokimal

Stražar

Cuvaj i sačuvaj
naredenje prvo
u ušima! U šumi sam
na strazi stojim.

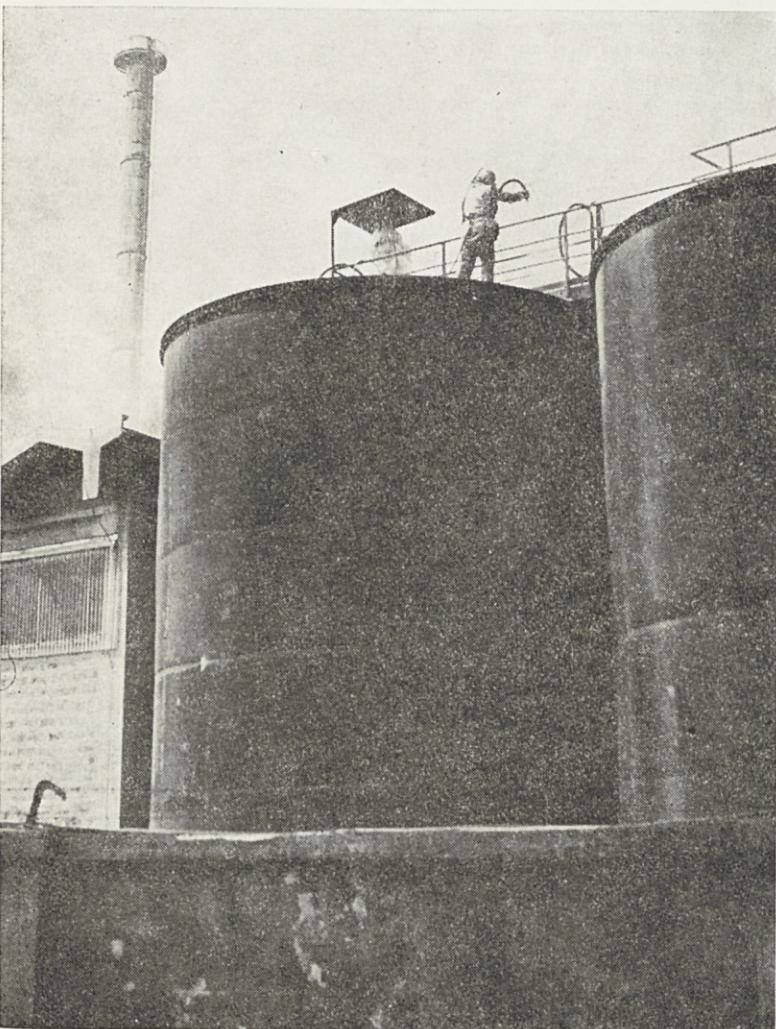
Poput sjene koračam tiho;
ledeni čelik u ruci stežem;
probijam očima tamu noči
i čekam jutro, što će doći.

Stopljen sa sjenkom
pogledom šaram;
bezšumno idem
tamo, ovamo i nazad tamo.

Sa svakim šumom
zaigra mi srce;
stanem k' uklet,
tražeći samo očima
ono, što nemir mi donosi.

Utabana staza
prošarana redovim bagrema;
sjenke se igraju pred očima
mojim
kad na strazi stojim.

vojak Fehim Suljanović

Peskanje novih zbiralnikov kaolina

Šport in rekreacija

Sportne igre papirničarjev SRS

Po enoletnem premoru so športne igre papirničarjev SRS spet ozivele, tako zimske, kot letne. Že 22. po vrsti so se odvijale konec septembra v Litiji. Organizator je bila Kartonažna tovarna Ljubljana, ki ima tudi največ zaslug za ponovno oživitev »papirniških iger«.

Kljub manjšemu številu nastopajočih v primerjavi s prejšnjimi igrami, so letošnje potekale v prijetnem vzdušju, naklonjeno pa nam je bilo tudi vreme. Sodelovali so naslednje OZD: Sladkogorska, Djuro Salaj Krško, Rudnik kaolina Kamnik, Papirnici Radeče in Količev, Papirles Aero Medvode, Kartonažna tovarna in Papirnica Vevče.

Naša DO je letos sodelovala samo s 4 tekmovalnimi ekipami. Vzroki za manjše število udeležencev Papirnice Vevče so bili pogojeni s sklepi komisije za šport in rekreacijo, ki je na eni od spomladanskih sej sklenila, da se bodo iger udeleževali samo pripravljeni športniki oziroma tisti, ki so na športno rekreativnem področju aktivni. To so letos bili strelec in strelke, nogometni in kegljači. Kakorkoli že, omenjene ekipe so dosegle vidne uspehe. Rezultati predhodnega treninga so bili vidni tudi naslednje dni po tekmovanjih, ko nihče od nastopajočih ni iskal zdravniške pomoči oziroma staleža, kar prejšnja leta ni bil slučaj.

Uvrstitev nastopajočih iz Papirnice Vevče:

Kegljanje moški — 1. mesto in 2491 kegljev

Ekipa je nastopala v naslednji postavi: Brane Marolt, Ciril Čemažar, Boris Goljar, Miloš Švarc, Ivan Garbajs in Tine Markelj. Med posamezniki sta se Marolt in Markelj uvrstila na 6. oziroma 7. mesto. Ekipa je osvojila 1. mesto predvsem zaradi izenačenosti članov.

Nogomet — 4. mesto

Igralci nogometa so imeli »smolo«, kajti po novih propozicijah kljub osvojenemu 2. mestu v skupini niso imeli možnosti boja za 1. ali 2. mesto. Tako so tudi v borbi za 3. mesto izgubili z minimalnim rezultatom 2 : 3 in osvojili med 7 ekipami 4. mesto.

Streljanje ženske — 2. mesto

Strelke Joži Brdar, Pika Dovjak in Vesna Hrovatin so s 402 krogoma presenetile favorizirane ekipe in osvojile 2. mesto. Med posameznicami je bila najbolje uvrščena (4. mesto) Joži Brdar s 146 krogovi.

Streljanje moški — 1. mesto

Moška ekipa ni imela dostenjega nasprotnika, kar potrjujejo tudi posamične uvrstitev članov naše ekipe:

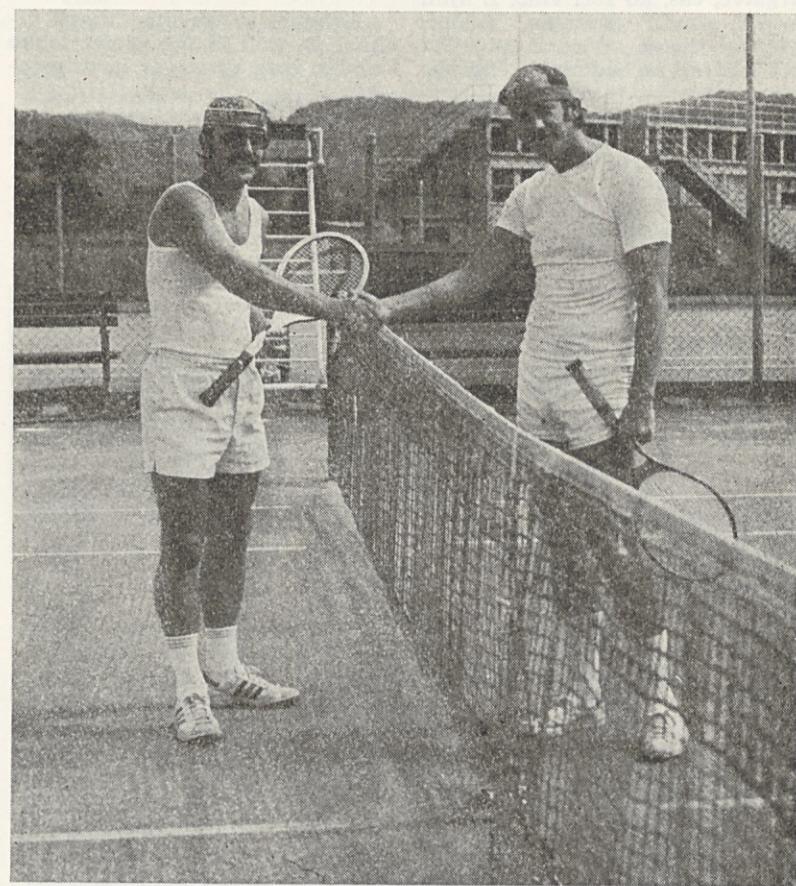
1. Škrubelj Franc	168 krogov
2. Špunt Igor	167 krogov
3. Lampelj Matija	164 krogov
4. Černe Franc	163 krogov

Naslednje letne športne igre bodo najverjetneje na Sladkem vrhu v organizaciji Sladkogorske. Upajmo, da se jih bomo udeležili v mnogo večjem številu kot letos, pa tudi prav tako uspešno.

Športne novice

KEGLJANJE, NOGOMET, MALI NOGOMET ...

Pričele so se lige v različnih športnih panogah — jesenski del. Uspešno so štartali prav vsi naši tekmovalci, ki so v prvih kolih zmagovali. Tako so kegljači z veliko razliko ugnali ekipo Grosupljega (5006 : 4909), igralci velikega nogometa so svoja nasprotnika premagali s 6 : 0 in 8 : 2; ekipa za mali nogomet je dve tekmi dobila in eno izgubila itd.

Že tradicionalna je postala vsakoletna teniška tekma med Ladom in Martelom; igra je bila lepa, zabavna, precej enakovredna, le sodnik Andrej je malce goljufal v prid enega, koga, to se pa seveda ne pove

REKREACIJA V TELOVADNICAH

Pričele so se »ure rekreacije« (8 ur tedensko) v telovadnicah in trim kabinetu bližnjih osnovnih šol. Tudi letos sta dve ure namejeni izključno za vadbo žena, zaposlenih v naši DO.

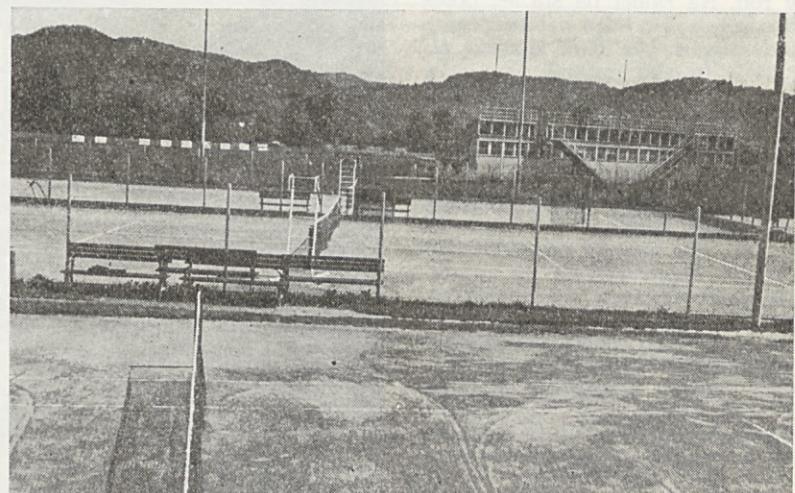
Razpored vadbe: vsak ponedeljek od 20. do 22. ure trim kabinet v OŠ Leopold Maček, vadba za ženske vsak ponedeljek od 20. do 22. ure v telovadnici OŠ Leopold Maček, splošna telesna pravila, smučarska gimnastika in igranje odbojke; vsak torek in četrtek od 18.30 do 20.30 v telovadnici OŠ Sostro, igranje nogometa.

SMUČANJE

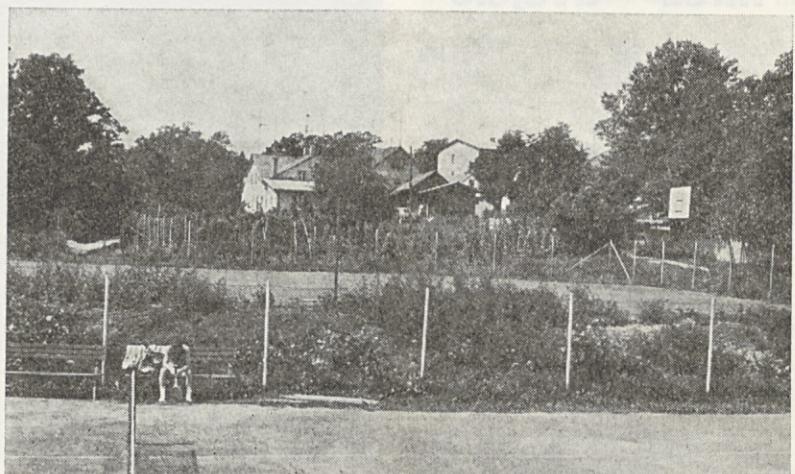
Tudi letos bomo organizirali smučarske tečaje za otroke in odrasle, kot novost pa bomo to zimo organizirali tudi tečaj iz teka na smučeh, ki bo v primeru ugodnih snežnih razmer nekje v okolici.

Ker je sezona pred vrati, vse smučarje opozarjam na dobro telesno pripravljenost, ki nam bo omogočila lažje in boljše »vijuganje«, obenem pa zmanjšala možnost poškodb. Rekreacija v telovadnicah, tek na prostem itd. vam bosta gotovo pripomogla k dvigu telesne pripravljenosti.

Srečo Andrič

Vzorno urejena teniška igrišča v Športnem parku Vevče so spričevalo vestnega gospodarja, našega upokojenca Jožeta Pegrina

Na drugi strani pa je odbojkarsko igrišče, ki ga krasi okoli ploščadi plevel. Le kdo je njegov gospodar?

Ob mesecu boja proti alkoholizmu

Dnevna odvisnost

Mesec november, čas grozja in trgatve, čas, ko zori vino. Z njim bomo slavili praznike, svatbe, rojstne dneve, sklepalci pogodbe ali žalovalci na sedminah. Pili bomo na veselje, žalost, zaradi vročine ali mraza. Marsikomu bo alkohol zdravilo zoper zobobol, želodčne ali srčne težave, sredstvo za boljši apetit.

Tak odnos do alkohola ni nič novega, temveč ima svoje kore-

Nekateri se branijo: Nisem alkoholik, tudi 14 dni in več lahko zdržim brez alkohola» (prva zmota).

Res je, ne pijejo vsak dan. Ko pa začnejo, ne znajo pravočasno prenehati in se napijejo do onemoglosti. Pravimo, da ne pozna več prave mere oziroma, da pijejo po tipu izgube kontrole.

Sposobnost organizma, kako prenaša alkohol, imenujemo toleranca. Ta v začetni fazi alkoholizma narašča. Pravimo, da ga človek vedno več »nese«. V končni fazi alkoholizma toleranca pada, kar se odraža v tem, da se pijanost pojavi že po majhnih količinah zaužite alkoholne pihače. Večkrat slišimo: »Nisem alkoholik, saj ga malo pijem. Po dveh kozarcih vina sem že pijan...« (druga zmota). V resnici gre za alkoholika, ki mu je zaradi telesnega propada padla toleranca.

Telesna odvisnost

Kadar bolnik zaradi kakršnihkoli razlogov v organizem ne dobi potrebne količine alkohola, postane nemiren, boli ga glava, slabbo se počuti, poti se in tresejo se mu roke. Te znake imenujemo abstinencijske simptome. Veliko alkoholikov pravi: »Pijača ni problem, slave živce imam, zato se tresem« (tretja zmota). Šilce na teče hitro pomaga. Roke se umirijo, živčnost izgine. Ta vrsta alkoholikov pije vsak dan. Alkoholizem nastaja torej skozi proces, ki ga lahko razdelimo v več obdobjij in faz. Problem alkoholizma je tudi v tem, da ne prizadene samo bolnika, temveč tudi ljudi, ki živijo z njim.

Iz vseh teh razlogov je zdravljenje potrebno čimprej. Vendar pa zdravil proti alkoholni zasvojenosti ni. Potrebna je spremembra alkoholikovega vedenja in navad. Postati mora bolj samostenjen, aktivnejši; življenje si mora urediti tako, da bo živel v skladu s seboj in s svojim okoljem. To pa lahko doseže samo z lastnim naporom in aktivno vključitvijo v eno od oblik zdravljenja. Pri zdravljenju pa morajo sodelovati tudi tisti, ki z njim živijo ali delajo — družina in sodelavci.

Ob vrtniti z zdravljenja ga ljudje velikokrat silijo s pijačo, češ: »En kozarček ti ne bo škodil, kakšna reva si, ko si ne upaš...« Takrat se mora soočiti z resnico, da zmernega pitja za bivšega alkoholika ni.

dr. Janez Mervič

nine v davni preteklosti, ko je vino postal simbol zmag in porazov in si utrlo pot celo v verske obrede. To se prenaša iz roda v rod. Na žalost pa sta se, poleg dopustnih okvirov neškodljivega uživanja, rodila tudi zloraba alkohola in alkoholizem.

Kaj je alkoholizem

Že dolgo priznavamo, da je alkoholizem bolezen in alkoholik bolnik. Do razvoja bolezni pride zaradi dolgotrajnega in prekomernega uživanja alkoholnih pihač. Tako postane alkoholik telesno in duševno odvisen od alkohola. Posledice obolenja pa se odražajo tudi na socialnem področju, v službi in družini. Vendar alkoholik ni bolnik, ki mora v posteljo in potrebuje nego in počitek.

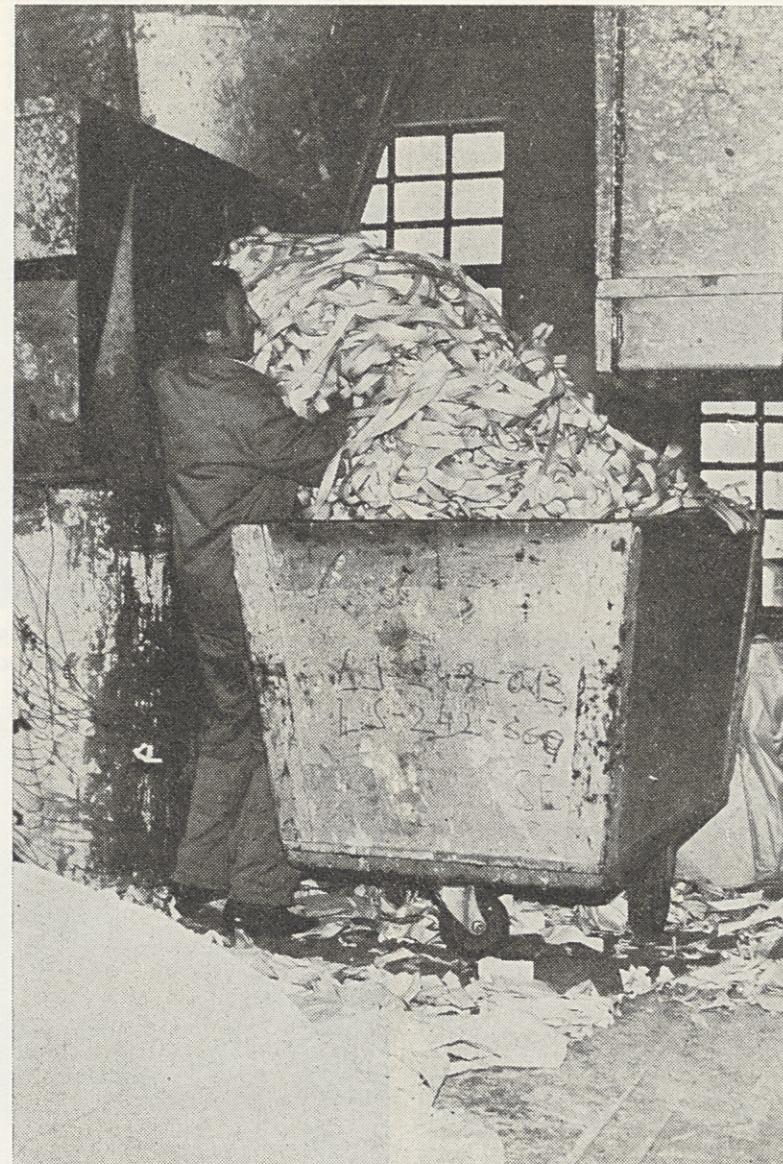
Rešitev zlogovnih mrež — dvojčic

Vodoravno po vrstah: Prvi lik — Capri — Egipt — Dajaki — Tehnični papir — no — čar — je — kratkost — novec — Ninive — Nica — lama — an — Šoa — za — satiniranje — Pijade — Umka — čevelj. Drugi lik — viher — baker — kumara — brezlesni karton — dom — fest — zu — kasne — para — Manila — talec — Dane — na — vlak — to — Grafični papir — finale — Kidrič — tanin.

Na uredništvo je prispealo 16 rešitev, žreb pa je nagrade po 60 din razdelil:

Cirili Kogej, Vidi Potočnik, Milič Špunt, Pavli Vidgar in Zori Slatenšek.

Cestitamo!

Papirni izmet je dragocena surovina za nov papir. Tovariš Ilija Novakovič ga zbere in nato zmeče v razpuščevalce pri II. in III. papirnem stroju

Mojster Marcel Rossi in njegov pomočnik pridno odkopavata zemljo okoli stebrov plinovoda, ker je treba stebre antikorozivno zaščititi

KADROVSKA SLUŽBA POROČA

ZA MESEC SEPTEMBER

Prišli:

Babnik Ivica — pripravnik
Ibrahimović Meleča — snažilka
Pahor Igor — pomoč. v. zav. stroja formatov

Suvajac Zdravko — razkladalec surovin
Kutkuregovč Dragutin — II. pom. preč. rezal. stroja premaz

Zupančič Danilo — obratni laborant
Kamnikar France — pom. vodje zav. stroja formatov

Papež Jože — vnašalec vlaknin
Smrekar Milan — vodja dodelavnih strojev

Plešič Bojan — I. pom. premaznega stroja

Hribar Jurček — vodja zavijalnega stroja formatov

Rizvić Hasib — (voznik lesa) pospravljalec izmetu

Mehić Hasan — voznik lesa
Brkan Nataša — pripravnik

Miljković Milan — razkladalec surovin

Cukjati Marjan — pripravljalec teh. vode — umrl

Toviloč Zdravko — I. pom. dodel. stroja premaz

Milič Momčilo — nakladalec papirja Omeragić Ismeta — dovažalka Bunjak Tefik — pom. strojevodje za prem. naprave

Poročili so se:

Halkič Hamid s Štulanovič Bajramo

Karalić Arif z Bapić Refiko Smerajec Stanislav z Rahne Mojco Trkov Vida z Miklavec Petrom

ČESTITAMO!

Rodili so se:

Zupančič Andreju sin Aleš Sertollaj Zenetu sin Driton Trkov Mirku sin Matjaž

ČESTITAMO!

NAŠE DELO

O d š i l :

Končar Marija — blagajnik — prenehanje del. razmerja za dol. čas

Jozelj Igor — garderober — pren. del. razmerja za dol. čas

Fele Jolanda — servinka — pren. del. razmerja za dol. čas

Mlakar Marjan — pom. delavec — pren. del. razmerja za dol. čas

Grm Ana — obratna snažilka — upokojena

Matak Marko — vzdrževalec čistilnih naprav — pren. delovnega razmerja za dol. čas

Zaman Vesna — garderober — pren. del. razmerja za dol. čas

Kocjančič Marjan — vodja kopališča — pren. delovnega razmerja za dol. čas

Prusnik Hinko — vodja kopališča — pren. del. razmerja za dol. čas

Glasilo delovne organizacije Papirnice Vevče — Izdaja ga delavski svet — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik Vida Bartol — Uredniški odbor: Danilo Škerbljek, Ignac Zajec, Jože Marolt, Franc Fras, Silvo Razdevšek, Ivo Bogovič, Andrej Grad — Tehnični urednik: Marjan Ivanuš, ČGP Delo — TOZD Delavska enotnost, Ljubljana, uredništvo za urejanje glasil delovnih organizacij — Tiska tiskarna Tone Tomšič v Ljubljani. Po mnenju Republiškega sekretariata za informacije št. 421-1/72 z dne 21. 1. 1976 šteje ta publikacija med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavljenju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od proizvoda proizvodov